

Kuş bakışile: Politika dünyası

Milletler arası münasebetler, sıralarda, gerçekten karmakarışık oldu. Politika dünyası, büyük harften evvelki kararsızlık manzârını arz ediyor. Milletler arası ilişkiler için siyasi, mali ve iktisadi bahalarda esaslı ıslahat yapmak âzımdır. Halbuki, bu yolda girişim mesai, bir türlü müsbet netice vermiyor. Dünyayı düzeltmek için ortaya atılan formüllerin, paklarının, tekliflerin hepsi suya düştü.

Umumi kanaat şudur: İşleri düzeltmek için alınacak tedbirlerin başında muahedelerin tadili lâzımdır. Büyük devletlerin hepsi de bunu teslim ettiği halde, gene bir neticeye varamıyorlar.

Son zamanlarda, devletler arandaki mesai, başlıca dörtler mundaki etrafında temerküz etmiş bulunuyor. Mussolini tarafından teklif edilen dörtler misakı, ilk önce muahedelerin tadilini hedef itiyordu. Bu iş başarıldığı takdirde misak tabiatile istikbale geçecek, dört büyük devletin hegemonyasile sulh ve müsaletini idameye yardım edecek olan nütemmim bir kombinezona gidilecekti.

Fransızlar, muahedelerin tadilinden ziyade misakın istikbale inikalden endişe ettiler. Çünkü bu, işlerin Cemiyeti Akvandan ayrılarak kendilerinin ekalliyette talacakları bir dörtler direktuarına intikali demektir. Bunun için gerek küçük itilâf devletleri tarafından, muahedelerin tadiline karar aldıkları vaziyetin Fransa üzeri ne yaptığı taziyik, gerek Fransızların endişeleri dörtler misakı taavvurunu akim bırakmışa benziyor.

İngilizlere gelince: İngiltere dörtler misakını ilk önce iyi gözle görü. Çünkü bu, kendisine çok iyi bir siyaset tabiiyesi yapmak imkânını veriyordu. Dörtler tertibinde bir tarafta Fransa, diğer tarafta talya ve Almanya bulunacağı için İngiltere hakemlik vazifesini görecekti. İngilterenin tarihinde var: Böyle vaziyetleri çok iyi idare eder ve menfaatlerin çoğunu kendiline doğru çekmesini bilir!

Silâhsızlanma konferansı da dörtler misakı teşebbüsünün girdiği çıkmazdan müteessir olmuştur: Silâhsızlanma konferansındaki vaziyet, dörtler misakı etrafındaki müzakerelerdir ki silâhsızlanma konferansı üzerine müessir oluyor. Çünkü iri büyük devletlerin hususî maayetteki konuşmalarından ibaretir, öbürü ise bir cihan konferansıdır.

Milletler cemiyetinin, dörtler miakının, türlü türlü siyasi kombinezonların gayesi ne idi? Harpten evvel Avrupalı ikiye bölen bir kuvvet müvazenesinin yeniden tesvüsüne mâni olmak için düşünülmemiş miydi? O halde Avrupa, lüşmek istemediği çukura, hâdiselerin icbarı ve işlerin tutumu yüzünden, belki istemiyerek sürükleniyor! Buna meydan verilmeyecek demektir. Anlaşıyor ki, böyle yola gidilmekten herkes ürüyor. Esasen buna maddeten de inan kalmamıştır. Çünkü harpten onraki cihan siyasetinin siklet merkezi, Avrupa haricine taşmıştır. Avrupa siyaseti; dar bir politika dairesi içinde kalmıştır, halbuki cihan politikasını içine alan dairede yalnız Avrupalılar değil, Amerika, İngiltere, Japonya ve bilhassa Rusya da mevcuttur. Bu büyük devletlerin iştirak etmeyeceği bir kombinezonda, emniyetli bir politika tevahhüm edilir mi?

İngiltere, 1921 senesinde mütemmim Japonya'ya bile feda etmişti. İtalya sıkı bir Amerika siyaseti talan ediyor. Hatta siyasetini Amerika siyasetine uydurmuş diye, emniyet meselesinde Avrupa işleriyle kadar alakadar olamıyor. Fransanın arzularını yapamıyor.

Avrupa kıtasındaki vaziyette Almanya ile İtalyayı bir cephede görüyoruz. Fransa ile Lehistan ve küçük itilâf aksı cephede bulunuyor. Bu şerait altında Rusyanın vaziyeti hakikaten büyük bir ehemmiyet kesbediyor. Rusyanın son zamanlardaki büyük, siyasi rolünü hatırlayın ta, bundan böyle de aynı derecede ehemmiyetli bir rol oynayacağını unutmak yanlış bir şey olur. Her milletin hakkını, salâhiyetini, kabiliyetini tanıdıktan ve onu ken-

Tefecilerle Mücadele Edilecek, Kanun Çıktı.

Tefecilere karşı şiddetli tedbirler alındı

Ödünç para verme işleri, Halk bankası teşkili kanunları kabul edildi

Meclisten çıkan kanunlar

ANKARA, 8 (Telefonla) — Mecliste ödünç para verme işleri, Halk Bankası ve borç için gayri menkul satışına dair kanun lâyihası müzakere edilirken bir çok hatipler söz aldılar. İleri sürülen muhtelif mütaale ve itirazlara cevap veren İktisat Vekili Celâl Bey ezcümle dedi ki:

İktisat Vekilinin beyanatı — Tefeciler sanatlerini şimdiye kadar başboş ve kayıtsız oldukları için yapıyorlardı. Artık onlarla mücadele edeceğiz. Mücadelemiz belki uzun sürecek, belki de mücadelenin semerelerini istediğimiz kadar kolay ve çabuk alamayacağız, fakat neticede behemahâl galip geleceğiz. Çünkü tedbirlerimiz menfi değil, müsbettir. Biz bu kanunu bilhassa memleketteki küçük kredi ihtiyacını tatmin için hazırladık. İtimat ediniz netice iyi olacaktır. Bütçe için gayrimenkul satışına

ve müvazaaya dair kanunun müzakeresinde Halil Bey (İzmir) kanuna, buhrana ait bir tedbir olduğuna göre hükûmünün kanunun neşrine ait zamana değil buhranın devamına şâmil olması hakkında hüküm konulmasını istedi.

Hüsni Bey (İzmir) — Kanun hükûmünün kanunun neşrinden evvel akdedilen, fakat müddetleri kanunun neşrinden sonra hüül edecek borçlara teşmilini talep etti.

Salâhattin Bey (Kocaeli) bu talebi terviç etti. Bu temennilere cevap veren İktisat Vekili bu kanun ile temin edilen tecil yekûnunun 25 milyon lira olduğunu ve eğer istenildiği tarzda teşmil edilirse bu yekûnun 250 milyon liraya balığ olacağını ve böyle mühim bir tecil mesuliyetini deruhte edemeyeceğini söyledi ve lâyiha kabul edildi. (Devamı 6 ıncı sahifede)

Suikastçılar otomobili bir ormanda yakmışlar

Gazi Hz. M. Zaimis ile M. Venizelosa teessürlerini bildirdiler

Mm. Venizelos iyileşiyor

Ankara, 8 A.A. — M. Venizelosa yapılan suikast mü nasebetile, Reiscühur Hazretleri tarafından Yunanistan Reiscühuru M. Zaimis ve M. Venizelosa aşağıda ki telgrafları göndermişlerdir:

Yunanistan Reiscühuru M. Zaimis Hazretleri.

Viyana. Sabık başvekile karşı yapılan suikast haberinden ve Madam Venizelosun aldığı yaradan son derece müteessir olarak zat devletlerinden kendisiyle

İyileştiği hakkında haberler gelen Madam Venizelos'ın İsmet ve Kâzım Paşalar arası da... teessürlerine tamamen iştirak ettiği esir olarak zat devletlerinden kendisiyle

Gençlik dün Ahmet Haşim' ihtifalini yaptı

Büyük şairin öldüğü gün her sene Haşim günü olarak kabul edildi

Bugün artık Eyüp mezarlığında ebedi uykusunu uyuyan büyük şair Ahmet Haşimin hatırasını taziz için Talebe Birliğinin teşebbüsile dün akşam Darülfünun konferans salonunda bir ihtifal yapılmıştır. Darülfünun profesörlerinin, ilim ve Edebiyat âleminize mensup tanınmış, fakat nasıl? Bir Fransız gazetesinin verdiği habere göre, M. Troçki ile Rusya Komünist fırkası Umumi kâtibi M. Stalin'in barışmaları hakkında bir şekil bulunmuş ve hattâ bu hususta M. Troçki ile görüşmek üzere M. Stalin namına şehrimize iki sat gelmiştir. Bu rivayetlere nazaran Troçkinin yakında Rusya'ya dönmesine müsaade edilecek mi.. Bu haber, şehrimiz Rus Sov-

nun konferans salonunda bir ihtifal yapılmıştır. Darülfünun profesörlerinin, ilim ve Edebiyat âleminize mensup tanınmış, fakat nasıl? Bir Fransız gazetesinin verdiği habere göre, M. Troçki ile Rusya Komünist fırkası Umumi kâtibi M. Stalin'in barışmaları hakkında bir şekil bulunmuş ve hattâ bu hususta M. Troçki ile görüşmek üzere M. Stalin namına şehrimize iki sat gelmiştir. Bu rivayetlere nazaran Troçkinin yakında Rusya'ya dönmesine müsaade edilecek mi.. Bu haber, şehrimiz Rus Sov-

layıp ta, bundan böyle de aynı derecede ehemmiyetli bir rol oynayacağını unutmak yanlış bir şey olur. Her milletin hakkını, salâhiyetini, kabiliyetini tanıdıktan ve onu ken-

disinden esirgemedikten sonra, dünyaya mühtaç olduğu düzeni vermeğe hiç bir mâni kalmaz. Siirt Meb'usu MAHMUT

Patrikhane Ve hahamlar

Mektep ve hastaneler tasfiye edilecek, başka yerlerle alâkaları kesilecek

Patrikhane ve hahambaneler idareleri için hükûmetçe bazı kararlar alınacağı dün haber vermiştik. Verilen mütemmim malûmata göre, hükûmet bu idareler için yapacağı nizamname ile Patrik ve Hahambaşısı gibi makamlara intihabın ne suretle yapılacağını tesbit edecektir.

Kanunun neşrinden sonra derhal tatbikine geçilecek ve bu müesseseler mensup olarak faaliyetinde bulunan (Devamı 6 ıncı sahifede)

İki sene bir sınıfta!

Talebe mi çalışmıyor imtihan şekli mi bozuk?

Kız muallim mektebinde bir hadise

Kız muallim mektebinde

Kız muallim mektebi muallimler meclisinde bazı talebenin sınıf geçip geçmemesi yüzünden bir hâdis olmuştur. Mektebin son sınıfından geçen sene yirmi kadar talebe ipka kalmıştır. Bu talebe, bu sene sonunda da kanaat imtihanına girmişler, gene ipka kalmışlardır. Bu sene beşinci sınıftan kimse mezun olmayacağı için (Devamı 2 ıncı sahifede)

Cumhuriyet Bayramı

Yıldönümünün üç gün kutulanması teklif edildi

ANKARA, 8 (Telefonla) — Hakkı Tarık (Gresun), Abdülmuttalip (Malatya, Necip Ali (Denizli), beyler cumhuriyetimizin onuncu yıldönümünün kutulanması hakkında Meclise bir kanun teklifi tevdi etmişlerdir. Bu teklifin ihtiva ettiği esaslara göre bu mesut yıldönümü 3 gün kutulanacaktır. Bu üç günde resmi daireler tatil edilecek, hususî daireler ve müesseseler ve ticaret evleri hakkında hafta tatili kanunu tatbik olunacaktır. Bu bayram günlerinde resmi daireler bayrak (Devamı 6 ıncı sahifede)

Vali Ankaraya gitti

Vali ve Belediye Reisi Muhiddin Bey Belediyeye ait bazı işler için dün akşam ki trenle Ankaraya gitmiştir.

Troçkinin dönüşü

Sabık Harbiye komiseri dönecekmiş, fakat nasıl?

Bir Fransız gazetesinin verdiği habere göre, M. Troçki ile Rusya Komünist fırkası Umumi kâtibi M. Stalin'in barışmaları hakkında bir şekil bulunmuş ve hattâ bu hususta M. Troçki ile görüşmek üzere M. Stalin namına şehrimize iki sat gelmiştir. Bu rivayetlere nazaran Troçkinin yakında Rusya'ya dönmesine müsaade edilecek mi.. Bu haber, şehrimiz Rus Sov-

Erkek kısmı sarışına bayılır... Fakat ... esmerle evlenir!

4 büyük devlet misakı Romada imzalandı

İtalyanlar bunu M. Mussolini'nin zaferi telâkki ediyor, şenlik yapıyorlar

Uzun zamandan beri Fransa ismi ilk defa olarak hararetle anıldı!

ROMA, 8 A.A. —

Dün âyan meclisi celsesinden sonra, Fransa, İngiltere, Almanya sefirleri Venedik sarayına gitmişler ve 19-30 da M. Mussolini ile beraber Duce'nin hususî yazıhanesinde dörtler misakını imzalamışlardır. Berlin fedakârlık ettigine kani

Berlin 8 A.A. — Dünkü şekilde Romada imzalanmış olan dörtler misakı, bu hususta söz söylemeğe mezun Alman mahafilinde, bütün ümitleri tatmin edici bir şekilde görülmekte, fakat bununla beraber alâkadar devletlere istikbalde sıkı teğriki mesai için

M. Mussolini nutuk söylüyor..

ufuklar açmaktadır. Şunu kaydetmek lâzımdır ki, böyle bir misakın bugünlerde imzalanabilmiş olması büyük bir ehemmiyeti haizdir. İlk plânda mevcut M. Mussolinin fikri, misakın maddelerinde muhafaza edilmiştir. M. Mussolini Milletler Cemiyetinin kâfi olmadığını, onun Avrupalın dört büyük devletin teşriki meselesinde tamamlanması icap ettiğini söylüyordu.

Misak yeni bir sulhten bahsetmiyor. Fakat, Avrupa siyasi meselelerini tetkik için 4 devletin teşriki mesai ederek yeni hareket noktaları yaratmak hususunda iradelerini kullanacaklarını söylüyor, pek tabii diğer devletlere karşı hiç bir taarruz niyeti yoktur. Almanya artık gayri faal bir unsur değil, fakat Avrupa siyasetinde faal (Devamı 6 ıncı sahifede)

Dün limanımıza gelen İtalyan denizaltı gemileri..

İtalyan denizaltıları geldi

Dün ziyaretler yapıldı ve bir müfreze asker abideye çelenk koydu

Limanımızı ziyaret edeceğini yazdığımız İtalyan donanmasına mensup Delfino ve Tricheco denizaltı gemileri dün sabah saat Ste Varna'dan gelmişler ve Galata rıhtımı önünde demirlemişlerdir. Gemiler Kumandan zabıterleri İtalyan sefaret ve konsolosane erkânı tarafından karşılanmışlardır. Kumandan Ludovica Sitta ve Kumandan Giacinto Poggio saat 10 da konsolosaneye giderek jeneral Konsul M. Salerno Mele, sonra Vali Muhittin ve üçüncü Kolordu Kumandanı Şükrü Naili Pş. yi ziyaret etmişlerdir. Vali B. de gemilere giderek Kumandanlara iadei ziyaret etmiştir. Öğleden sonra Kumandanlar bir müfreze efra ile Taksim'e giderek abideye bir çelenk koymuşlardır. Dün akşam Jeneral Konsül M. Salerno Mele tarafından Kumandanlar ve zabıterler şerefine Cercle d'Orient'da bir ziyafet verilmiştir. Gemiler pazartesi günü

Kumandan vilâyetten çıkıyor nüne kadar limanımızda kalacaklardır.

Yıldızdan Ordu Köşküne

Yazan: S. N.

Her hakkı (Milliyet) indir.

PATRIKHANELER MESELESİ

- 3 -

Rum Patrikhanesinin, "Anglikan", kilisesine uyuşması. — Patrik, krallarla muhabere ediyor! — Patrikhane "tahririnfus", yapıyor!

Kudüs Mutasarrıflığından vukubulan arz ve iş'ardan ve Berutta çıkan haftalık "Elbesire", nam Protestan gazetesinden naklen «Semeratülfünun» gazetesinin 1437 numaralı nüshasında yazdığı makalemahasadan; Protestan müessesehurhanesinin "Medresetülaha", namile umum Hıristiyanlığa şamil ve ait olmak ve bilhassa şarkta faaliyette bulunmak üzere yeni bir cemiyet kuracağı ve bunun için Kudüste muazzam ve muhteşem bir bina vücud getirileceği ve burada Hıristiyanlık âleminin bütün işleri ve menfaatleri düşünülüp kararlaştırılacağı anlaşılmıştır.

Rum Patrikhanesinin ruhani ve cismani sinotlarından birer azan memzur cemiyete iştirak için gönderilmesi muvafakate te ayrıca haber alınmıştır.

Zatıahane, bundan pek ziyade telaş ve meraka düşerek Başkâtip Tahsin Paşa ile Zaptıye Nazırı merhum Şefik Paşa ve Başmüddeiumumi Cemal Beyle beni, bu mesele hakkında mahremane tahkikat icrasına memur etmişlerdir.

Tahsin Paşa, iradesiniyeyi bize tebliğ ederken, padişahın ağzından aynen:

— Bu iş, gayet mühim ve naziktir. Eski zamandaki Ehlisalat hareketlerinin asri bir şekli demektir. İyi tahkik etsinler. Hâsıl olacak neticeyi arz ettiklerinde alınacak ihtiyatı tedbirleri ben düşünürüm.

Buyurdularını söyledi.

Dikkat ve itina ile tahkikata başlanmıştır. Beni İsrail zamanında Musevilerin mühim hususatınıyelerini tememmül ve müteale için Beytimukadeste üç ayda bir defa olarak umumi ihtimaller vücudbulduğunu ve bundan çok istifade olduğunu cihette Protestan Cemiyeti tarafından Kudüste öyle bir müesseseahadiyenin ihyasına karar verildiği ve şimdiki İngiliz, Amerikan, Alman olarak 850 rahibin aza kaydolduğunu ve memalikışahane mutavattın hıristiyanların, bahusus Ortodoksların hepsine nazif olan İstanbul Rum Patrikhanesinin davet olunup davetvaktıya da kabul ettiği tahakkuk etmiştir.

Ondan başka, Protestanlığın en mühim kilisesi olan ve İngiltere Kralı Edvard'ın himayemahasasında bulunan idareihurhanesinin Patrik Yuva-kim Efendi ile gizli muhaberele bulunduğunu ve Patrik Efendi tarafından, gönderilen, kendi imzasını havi fotoğrafınının, Londradaki Protestan idareihurhanesi içtima salonuna talik edildiği anlaşılmıştır.

"Medresetülaha", teşekkül edince her yerin reisurhanesi tarafından üç ayda bir defa tanzim olunacak rapor oraya verilecek ve hıristiyanlığın terakki ve müşkülünden kurtarılması esbabına tevessül edilecektir.

Rum Patrikhanesi, meseleyi ciddiye ve ehemmiyete karşılamıştır. Derhal faaliyete geçirmesi de işin nezaket ve vahamietini artırmaktaydı. Rum Patriği, Memalikışahaniyede bulunan bütün metropolitliklere umumi bir tahrirat göndererek, Rum Ortodokslardan mâda, Türkiye'de Erme-

ni, Katolik, Nasturi, Maruni, Melkit, Protestan, ne kadar hıristiyan varsa tahkik ve iş'arı lüzumunu emretmiştir. Her Metropolit, kendi daireihurhanesi dahilinde bulunan İsevilerin miktar-müfuslarını öğrenip Patrikhaneye bildirmeye memur edilmiştir.

Bu, pek ziyade calibazar bir hareketti. Haydi, kendi kilisesine tâbi Rum Ortodoksların miktarını öğrenmek istemesi tabii görülecektir, digerlerini arayıp, sorup araştırmasına, tecavüzkarane bir teşebbüsten başka bir mânâ verilemez.

Patrikhane adeta, Türkiye'deki Hıristiyanların "tahririnfus", unu yapıyordu. Patrik ve Patrikhanenin, bu kadar pervasız cür'eti bulup gösterebilmeleri, kendi kuvvet ve nüfuslarına ne kadar güvendiklerini, kendilerinden ne derece emin olduklarını gösteren, acı, lâkin hakiki bir delildir.

Aralarındaki mezhep ihtilâflarını halletmiş, eski din, mezhep kavgalarını unutmüş, tamamilen uyuşmuş görünüyordular. Bunun parlak bir misali ortadaydı; Rum Papası bulunmayan yerlerde, İngiliz papasının ve kezalik İngiliz papası olmayan yerlerde Rum papasının cenaze duasını ifa ve merasimini ifa etmesi hakkında bir itilâf dahi yapıldığı öğreniliyordu.

Diger taraftan, Osmanlı tebaasından olan Katoliklerin frenk Katolik kiliseleri ile tevhibiâdâmı etmeleri takarrür ettiği tebliğ ediliyor.

Sultan Hamidin korkmakta ve kuşulanmakta yerden göğe kadar haklı vardı. Protestan, Katolik, Ortodoks ve saire kilise ve dini müesseseleri, aralarındaki mezhep ihtilâflarını hallederek padişaha ve hükümete karşı, tek cephe almış oluyordular. Aralarında ihtilâf varken, devlete, hükümete kâfatun, meydan okuyan bu müesseselerin birleştikleri takdirde korkunç bir cür'etle vaziyete hâkim olabileceklerdi.

Onlarla teke tek uğraşmayan, başa çıkamayan Osmanlı Hükümeti, haricî ve ecnebi devletlerden maddî ve manevî müzaheret gören bu muazzam, yekpare kuvvet karşısında ne yapacaktı? Bir tekinin çıkardığı müşkülü yenmekten, ihtilâfı halletmekten âciz kalan padişah ve Babâli, bu yeni, büyük kuvvete mi karşı duracaktı? Kiliseler, anlaşıldıktan sonra dahilde çıkaracakları fesatlardan başka, haricîden, dolayısıyla, binbir mesele ihtas edeceklerdi.

Kiliseler, ayrı ayrı hareket ettikleri zaman, saray veya hükümet, onları ayrı ayrı itma edebilirdi. Hattâ para, rüpe, nişan, mevki vesaire gibi türlü entrikalarla aralarına nifak sokarak, her hangi bir müşkülün içinden, nisbeten az zararla sıyrılmamın yolunu, kolayını bulabilirdi. Fakat şimdi, saray ve hükümeti tehdit eden bu muazzam kuvvetin gözünü doymamak, müşküllerin müşkülü gibi görünüyordu.

Kemalîtimamla yapılan tahkikat neticesi tefferrüata ait vesikalara beraber atebüilyaya arz olundu. Sultan Hamit, tahkikat neticesinden olarak kendince icap eden tedbirleri almaya başlamıştır.

(Arkası var:)

HARİCİ HABERLER

Pariste görüşmeler

İktisat konferansına müsait hava hazırlanıyor

PARIS, 8 A.A. — Fransa, İngiltere ve Amerika müessirleri arasında görüşmeler bu sabah 10,40 da hariciye nezaretinde başlamıştır.

M. Daladier, İngiltere namına, Lord London Derry, M. Eden, Paris sefiri M. Campbell ve hariciye nezaretinde Milletler Cemiyeti şube müdürü M. Cadogan, Amerika namına M. Norman Davis, adli müsteşar M. Dulles, silâhları bırakma konferansında Amerika heyeti azasından miralay Strong'ın iştirak ettikleri görüşmelerde hazır bulunmuştur.

NEVYORK, 8 A.A. — NevYork Times gazetesinin Vaşington muhabirine göre siyasi mehafil M. Norman Davis ile M. Daladier mülakatını, silâhları bırakma konferansının istikbali için çok mühim olduğunu söylemektedir. M. Norman Davis'in bugün, hükümet reislerinin yapacakları doğrudan doğruya bir temas, konferanstan daha çok netice vereceği fikrinden M. Daladier ile Hitler, M. Mussolini ve M. Mac Donald'ı bir araya getirmek projesinden vazgeçirdiği beli olmaktadır.

Paris görüşmeleri

PARIS, 8 A.A. — Fransız - İngiliz - Amerika görüşmeleri tamamen yarı resmidir. Ve silâhları bırakma konferansında çıkan ihtilâfların tetkikinden ibarettir.

Bu hususta resmi hiç bir tebliğ nesredilmeyecektir.

Yugoslavyada Devleti koruma

İki tahrikçi daha muhakeme ediliyor

BELGRAT, 8 A.A. — Yugoslav tebaasından Korçulanıç, Martinoviç ve Bilan adlı 3 kişi aleyhinde açılan davanın muhakemesi dün Belgrattaki devleti koruma mahkemesinde yapılmıştır.

Bu adamlar İtalyaya ait bulunan Zara şehrinde müteakkil bir ihtilâl cemiyetine mensup olmanın, devlet müesseselerine ve halkın emniyetini koruyan teşkilâta karşı suikastlar yapmak için Zara'dan Yugoslav toprağına fesat çıkarmaya matuf bir takım yazılarla silah ve cep hane nakletmekten suçludurlar.

Bunlardan Korçulanıç, firar halinde bulunmaktadı.

İthamname okunduktan sonra suçluların isticvabına başlamıştır. Bunlar kendilerine para mükâfata ve ikramiyeye vilediği yolunda bir takım vaatlerle aldatılmış olduklarını, giriştikleri işin hakiki gayesinin ne olduğunu bilmediklerini söylemişlerdir.

Müdafaa Vekillerinin müdafaaarı ve müddei umuminin iddianamesi dinlendikten sonra muhakeme sona erdirilmiştir. Hüküm cumartesi günü verilecektir.

Para peşinde

VİYANA, 8 A.A. — Başvekil M. Dolfuss, dün Roma'dan tayyare ile Viyana'ya dönmüştür. M. Dolfuss, Roma'ya yaptığı seyahalin neticeleri hakkında Cümhur reisine izahat vermiştir.

Gazetlere, büyük devletlerin Avusturya'ya ödünç para vermeleri hususunda ortaya çıkan zorlukların yenilimsi olmasından ve İtalyanın bu ikraz muamelesinde hissesine düşen 30,000,000 şilini vermeğe hazır bulunduğunu bildirmesinden çok memnun görünmektedir.

Alman borçları

BERLIN, 8 A.A. — Conti Ajanına nazaran kabine, bugün öğleden sonra Almanya tarafından mali nakil muamelesinin durdurulması hakkında bir karar alınacaktır. Ajanın, nakil için umumi moryum mevzu bahs olmadığın ilâve etmiştir.

Dünya İktisat konferansına Alman murahası sıfatıyla iştirak edecek olan M. Schacht aynı zamanda, işlenilemeyen krediler hakkında Londradaki görüşmelere de iştirak etmesi muhtemeldir. Bu görüşmelerin Almanya için büyük bir ehemmiyeti vardır ve görüşmeler esnasında Almanyanın alacakları tarafından 1933 anlaşma neticesinde temdidî elzem görülen ecnebi ticari krediler meselesi mevzu bahs olacaktır.

Viyana Olimpiyat komitesi kongresi

VİYANA, 8 A.A. — Dün Fen Akademisi müsamere salonunda beynelmil olimpiyat komitesinin 30 üncü kongresi açılmıştır.

Açılma merasiminde Avusturya Reisi-cümhur, başvekil M. Dolfuss, kabine ve sefaretleş erkânı, papa müessisi, Viyana kardinalı, Viyana Belediye reisi ve birçok ecnebi zevat bulunmuştur.

Açılma nutkunda M. Miklas beynelmil sahada bu tarz spor karşılaşmalarının neticelerini kaydetmekten memnuniyetini bildirmiş, komite reisi sonra kongrenin programının bilhassa amatörlik meselesi olduğunu söylemiştir.

İşlerde bulunacakları şüphesizdir. Büyük reisimiz Gazi şimdide kadar bir asker ve hükümet adamı sıfatıyla çok şayanı dikkat işler görmüştür.

Major Röhm bundan sonra Almanya'daki Yahudilik aleyhtarlığı hakkında demistiği ki:

— Bu, Almanya için dahili ve milli bir meseledir. Bu aleyhtarlık bizim için çok lüzumludur. Bunun la beraber dahili olan bu meselenin diger devletlerle münaşebetlerimiz üzerinde bir tesisi yoktur.

Mühim bir sefer

Londradan Amerikaya ve Amerikadan bağdada

VAŞINGTON, 8 A.A. — Tayyareci Mollison ile zevcesi, saat 15,30 da Newyorka müteveccihen Creydon'dan havalandırladılar. Niyetleri oradan Bağdada kadar merhalesiz doğruca uçmak rekoru idi. Tayyare 100 yada kadar mesafe katettikten sonra kapaldılar, arka kısmı kendi üstüne dönmüştür. İki alt kanat kırılmıştır. İçindekiler sağ ve salimdirler. Bir haftadan evvel tekrar uçabilmelerine ihtimal verilmektedir.

Mollison'un tayyaresi

LONDRA, 8 A.A. — Mollison, kazaya uğrıyan tayyaresinin tamir edilmesinin bir ayık zamana muhtaç olduğunu söyledikten sonra demistiği ki: "Tamiz işi bittikten sonra yeni bir teşebbüste daha bulunacağız."

Dünyayı dolaşan tayyareci

MOSKOVA, 8 A.A. — Tass Ajansıdan: Krasnoyarsk'de yere inmeği düşünen Mattern'inden uzun bir müddet haber alınmamıştır. Tayyareci, Movosibirsk'ten 600 kilometre ilerde, Prokofiesk'te yere inmeğe mecbur olmuştur. Bir tayyare kendisine yardım etmek üzere hareket etmiştir.

İngilterede bir katilin idamı

LONDRA, 8 A.A. — Bu sabah, Pentonville hapishanesinde, halasını öldürmüş olduğu için mahkûm olan kunduracı Puttwann idam edilmiştir.

Zeppelin balonu

RIO DE JANEIRO, 8 — Graf Zeppelin bu sabah saat 5,00 da Rio'ya inmiş, 6,35 de tekrar gitmiştir.

İspanyada kabine buhranı

MADRID, 8 A.A. — Azana hükümeti istifa etmiştir.

İspanya kabinesi istifa etti

MADRID, 8 A.A. — Kabine istifa etmiştir.

Arkadaşını öldürdü

İZMİR, 8 (Milliyet) — Dikilide Dom bay ciffliğinde ameleden Cemak arkadaşısı Hasanı bıcağla yedi yerinden yaralayıp öldürmüştür.

Çeşmelilerin bir teşebbüsü

İZMİR, 8 (Milliyet) — İstanköy zelineşinde yurtusuz kalan 50 Türk ailesinin ana vatana geldikleri takdirde Çeşmede iskân edilmelerini Çeşmeliler Dahiliye Vekâletinden rica etmişlerdir. Vekâlet meselenin tetkikini Vilâyete emretmiştir.

İzmir kasapları şikâyetçi

İZMİR, 8 (Milliyet) — Kasaplar cemiyeti Vilâyete istida ile müraacat ederek haricîden kesilmiş getirilen hayvanlardan mezbaha şirketi tarafından tam resim alınmasının kanunusuz olduğunu beyan ile şikâyet eylemiştir.

Tamuşvar - Altay maçı

İZMİR, 8 (Milliyet) — Tamuşvar takımı iki maç yapmak üzere bugün geldi. Misafirler sporcularımız tarafından karşılandılar. Yarın Altay, pazar günü de Altınordu ile maç yapacaklardır.

Firarı bir idam mahkûmu yakalandı

TURGUTLU, 8. (Milliyet) — İki sepezenberi firarı dinarlı adam mahkûmu Hüseyin kazamızda Rifat ve Naci çavuşlar tarafından tutulmuştur. Katil Aydınnın Gormenci köyünde Danacı oğlunu öldürmüştü.

İki sene bir sınıfta

(Başı 1 inci sahifede)

bu talebinin 6 inci sınıfa geçmeleri lâzım gelmekte idi. Fakat bu sene de ipka kalmca 20 kadar talebinin iki sene aynı sınıfta kalmasıyla mektepten çıkarılması icap etmektedir. Fakat bu talebeden bir kısmı geçen sene bir dersten ipka kaldıkları halde, bu sene aynı sınıfta derslerinden daha fazlasından ipka kalmışlardır. Vaziyet muallimler meclisinde görüşülürken bazı muallimler bu işte bir idaresizlik olduğunu iddia ederek bu 20 talebinin başka bir heyeti müemeyyize tarafından yeniden imtihan edilmesini istemişlerdir. Bazı muallimler de bu talebinin ekserisinin kimsesiz olduğunu, akrabalarının da Anadolu'da bulunduğunu söyleyerek mektepte kalmalarını istemişlerdir. Bu yüzden muallimler meclisinde çıkan ihtilâf kat'i bir neticeye vâsil olamamış, iş Maarif vekâletine yazılmıştır. Bazı muallimler, bir talebinin aynı sınıfta ilk sene bir dersten, ikinci sene daha fazla dersten ipka kalmasını tarafgira ne hareket edilmiş olmasına hamletmektedirler.

SON DAKİKA

Osmanlı Bankası Sümerbanka bir milyon liralık hesabı cari açacak

ANKARA, 8 (Telefonla) — Osmanlı Bankası imtiyazının tasdihi hakkında lâyihanın tasdiğine dair olan kanun lâyihasının tasdiği encümeni müzakere ve tasvip etmiş ve lâyihâ heyeti umumiyeye sevk edilerek ruznameye alınmıştır. Cumartesi toplanışında görüşülmüştür. Bu münasebette Adliye Ve'kili Saraçoğlu Şükrü Bey encüme yeni mukavelenin esasları hakkında izahat vermiştir. Osmanlı Bankası yüzde altı faizle Sümer Banka bir milyon Türk liralık bir hesabı cari açmış olduğunu da bir mektupla bildirdiğinden bütçe encümeni mektubu mukavelenin mütemmimi addetmiştir. Bundan başka mektubun veledi bankanın şubeleri ve kullanacağı Türk memurlarla Avrupa her sene okutacağı talebler hakkında kayıtlar vardır.

M. Şevket B. mebusluktan çekildi

ANKARA, 8 (Telefonla) — Kâbil büyük elçiliğine tayin olan Elâziz me'usu Memduh Şevket Bey me'usluktan istifa etmiştir. İstifası Meclisin cumartesi toplanışında okunacaktır.

Devlet şurası münhal azalıkları

ANKARA, 8 (Telefonla) — Adliye ve Dahiliye encümenleri martesi günü müştereken toplanarak Devlet şurasında münhal olan dört azalık için heyeti umumiyeye gösterecekleri namzetleri bildireceklerdir.

Matbuat cürümlerinden mahkûm olanların affı için

ANKARA, 8 (Telefonla) — İzmir me'usu Mahmut Esat Bey Türk cümhuriyetinin onuncu yıldönümü günü matbuat cürümlerinden suçlu olarak haklarında tahibat yapılmakta bulunanların affı hakkında Meclise bir kanun teklifi vermiştir. Teklifin bir maddesine göre kanun haricinde matbuat vastasile irtikâp edilmiş suçlar bu kanunun mulüne girmeyecektir.

Yeni Maliye müsteşarı

ANKARA, 8 (Telefonla) — Para kanununa merbut Maliye kâletine ait cetvele üçüncü derece üzerinden bir Düyunu umumiyeye miserliği ve 9 uncu derece üzerinde komisyon baş kâtipliği için hâzırda hükümet Meclise bir lâyihâ vermiştir. Mezkûr komisyon Maliye müsteşarı Ali Rıza Beyin ve müsteşarlığa da muhasebe müdürü umumumisi Faik Beyin tayini mukarredir.

Aydından 1000 kişi İzmir'e geldi

İZMİR, 8 (Milliyet) — Aydından tenezzüh trenle bugün 1000 kişi gelmiştir. Misafirler arasında bulunan Aydın etibba odası azaları İrka ve şehrimiz etibba odası tarafından şehir gazinosunda ziyafet edilmiştir.

Bulgar Başvekili Bulgar meclisinden hükümetimize teşekkür etti

SOFYA, 8 (A.A.) — Bulgar Ajansı bildiriyor: Mebusat Meclisi, ricî siyasete müteallik müzakereleri bitirmiştir. Başvekil M. Muşanof bütün hatiplerin bütün devletlerle sulh ve anlaşma siyaseti tahrikine mesine taraftar olduklarını gördüğünü ve binaenaleyh bu siyasetin bütün milletin işyaseti olduğunu söylemiştir. Bilhassa Türkiye ile olan nasebetlerden bahseden M. Muşanof, şöyle demistiği:

"Türkiye ile olan münasebetlerimiz, çok samimi ve çok dostane dir. Yalnız mevcut muahedeler değil, aynı zamanda ve belki daha yade müteakbil hisler ve müşterek menfaatler iki memleket arasında devamlı bir dostluğu âdeta bir zaruret haline sokmuştur. Aramızda sumet sokmak temayülünü besleme n bir takım mahafil mevcuttur. Ne bir takım betahullar vardır ki bu gibi tesirlere kapılarak bir tahkürülükleri çıkarıyorlar. Fakat bütün bu hâdiseler aramızdaki dostluğu sarsmış olsaydı bu hal teessüre şayan olurdu."

M. Muşanof, bazı kimselerin Türkiyeyi mütearrızın tarifine dâlan maruf beşinci maddeye müzaheret etmiş olmakla muahaze etmişlerini ve Türkiye'nin bu müzaheretle bulunmakla Bulgaristan aleyhine bulunmuş olduğu suretindeki iddialarını reddetmiştir.

Başvekil, Türkiye Hariciye Ve'kili Tevlik Rüşti Beyefendi, Türkiye bu tarafa müzaheret ederken başka hudutları kastetmiştir demistiği.

M. Muşanof, ticari müzakerelerde bulunan Türk heyetinin yakında geleceğini söylemiş ve daha bir çok Türk - Bulgar dostluğu tezahürleri derpiş edilmekte bulunduğunu ilâve etmiştir. Mumâileyh netice olarak Bulgaristana yapmış olduğu hizmet ve yardımlardan dolayı Türkiye kâmetine teşekkür etmiştir.

Atina emniyet müdürü ve üç polis tevkif edildi

ATINA, 8. A. A. — Atina Ajanı bildiriyor: İstintak hakimi, M. Venizelos a yapılan suikastle alâkadar olanlarından dolayı üç polis memurunun tevkifini emretmiştir. Bunların arasında emniyet müdürü M. Policonopoulos da bulunmaktadır.

Yuğoslavyalılar Bulgarlara galdı

BUKREŞ, 8. A. A. — Bugünkü Balkan futbol müsabakasında Yugoslavya takımı, birinci devred e iki, ikinci devrede de yine iki gol kaydederek Bulgar takımını dört sstü mağlup etmiştir. Havatın halefetin rağmen oyun 10,000 seyirci tarafından takip edilmiştir.

Posta ve telgrafta yeni tayinler

ANKARA, 8 (Milliyet) — Yeni Posta ve Telgraf ve Telefon idaresi rosuna nazaran heyeti teftişiyer reisi ve müddeiumumi muavini Süphü seksen lira aslı maşaa, posta işleri müdürü Yusuf Bey yetmiş, Telgraf müdürü İhsan Bey yetmiş, muamelât müdürü Naci Bey yetmiş, Levazım müdürü Necati Bey elli beş, Ankara başmüdürü Fehim Bey yetmiş, İstanbul müdürü Hüsnü Bey yetmiş, İzmir başmüdürü Enver Bey yetmiş, Diyarbakır başmüdürü Asaf Bey elli beş, Erzurum başmüdürü Yakup Bey elli beş, başmüdürü Enver Bey elli beş, Konya başmüdürü Mîtat Bey elli beş, başmüdürü Hüseyin Aoni Bey elli beş, Trabzon başmüdürü İhsan Rüşti Bey kırk beş, Kastamonu başmüdürü Eşref Bey kırk beş, Sivas başmüdürü İhsan Rüşti Bey kırk beş, Van başmüdürü Kenan Bey keza kırk beş lira aslı maşaa, kaen ve fen müdürü Zeki Bey yetmiş lira aslı maşaa fen müsavere reisliğine, fen müfettişlerinden Bekir Bey yetmiş lira ile fen müsavere reisliğine, Gümrük ve İnhisarlar vekâletinden İbrahim Bey elli beş lira başmüfettişliğe, tetkiki hesabatın Hayri Bey de elli beş lira ile müfettişlikten naklen ve terfian tayin edilmişlerdir.

Yarın: PATRIKHANELER MESELESİ

- 4 -

Abdülmeccid'in başına gelen belâ, Abdülhamide de çatacak mıydı? — Osmanlı Hükümetinin siyasi gâletlerinden biri. — Bütün müsaadeler, imtiyazlara rağmen, gayrimüslimler memnun değil!

Hitlerin erkânı harbiye reisi şehrimize geldi

Bir kaç gün şehrimizde kalan Her Röhm dün gitti

Hitler hücum kütaları Erkânı Harbiye Reisi binbaşî Röhm'ün bundan birkaç gün evvel şehrimize geldiğini yazmıştık. Bir tenezzüh seyahati yapmakta olan Major Röhm Trabzada Tokatliyan otelinde oturmuş ve dün Vrenna vapuru ile Venediğe gitmiştir. Oradan tayyare ile Almanya'ya dönmektedir. Almanya'da Naziler iktidar mevkisine geçtikten sonra Major Röhm ün ehemmiyeti bir kat daha artmıştır. Şehrimizi ziyareti burada bulunan Naziler için samimi tezahürat vesilesi olmuştur. Şehrimizde Nazist fırkası mensuplarının reisi bulunan mühendis M. Riener kendisi ile birçok defalar görüşmüştür. Major Röhm dün hareketinden evvel bize şu beyanatta bulunmuştur:

— Öteden beri çok sevdiğim dostumuz Türkiye'yi ziyaret etmek ve bilhassa burada yapılan terakkiyatı görmek istiyordum. Türkiye'nin hakikaten değiştiği anlaşılıyor. Ben asker olduğum için burada gördüğüm askerler beni çok alâkadar etti. Ötede beride rastgeldiğim zabıt ve askerlerin kıyaset ve vaziyetlerinden talim ve teşhiyelerinin mükemmel olduğu anlaşılıyor. Ümit ederim ki Türkiye ile

Her Röhm otomobile biniyor.

Almanya arasındaki münaşebetler şimdide kadar olduğu gibi, istikbalde de dostane olacaktır. Bu iki memlekette iktidar mevkisinde bulunan milli hükümetlerin vatandaşları için en hayır

ŞEHİR HABERLERİ

SÖZ arasında

İnkılâp neşriyatı karargâhı

Faşist İtalya, Bolşevik Rusya, Hitlerist Almanya.

Bu üç inkılâp davasının her gün bir kucak yeni kitabı, yığın yığın filmi; saatler süren sesi doldurmadık, insan göz ve kulağı bırakmıyor!

Haniya Kemalist Türkiye'nin kitabı, filmi, radyosu? Bu nokta üzerinde durmak lazımdır.

Muharrir mi yazmıyor, sanatkar mı beceriksiz, radyo antenlerimiz mi kopuk?

"Şaheserler" beklemiyoruz. Fakat; satırlar, parçalar, hoparlörden heyecan ve kulak dolgunluğu getiren birkaç doyurucu söz bile yok!

Mustafa Kemal Türkiye'si gibi bir kaynaşma ülkesinde bu yönün durumunu nereden geliyor, suç kimgen? Babıâli caddesinde kaldırım eskiten muharririn yüreği sızık, inanırlı, kafası bomboş mu?

Operet çeviren rejisörün inkılâp sahneleri karşısında birden beyni mi eriyor? Kemalizmin bir tek prensibini bu dakikaya kadar kitaplaştırmıyan profesör ve mütefekkir inkılâbın sahından çok mu aşağıda kalıyor?

Yoksa gene ve durmadan hep bu güdük karşılıklı mı:

— Biz içindeyiz, gelecekle yazacağız!

Suçu, suçluyu ayırt bize düşmez. * * *

Gazi Türkiye'sinde inkılâp bitmedi!

Muhakkak ki, inkılâpçı her Türk Tanrının her sabahında yatağın dan doğrulurken damarlarındaki inkılâp kanını tazelenerek bir şerbet gibi sinirlerinde rüzgârlanmaya çıkarıyor.

Her günün aydın Mustafa Kemal çocuğu için yeni bir hız getirmektedir.

İhtilâs safları yerleşiyor, yayılıyor, perçinleniyor!

İşte bolu boluna bu havayı, onun sinemasını, onun yazılışını, onun kitaplaşmasını, onun ilimleşmesini ve Darülfünun kursüsüne çıkarılması istiyoruz!.

* * *

KARAR: İçimizi dış yapacağız!

KARAR: Dış kadar içi de kof çakanlar medrese gibi, şeriat mahkemesi gibi, fes gibi göçürtülecek.

KARAR: İnkılâp muharrirleri, inkılâp sanatkarları, inkılâp profesörleri bir araya ve.. elele!

KARAR: Köyde, şehirde; Gazi çocuğunun sağında solunda, kulağında gözünde, kalbinde ciğerlerinde, tenefüssü ettiği her havada: İnkılâp filmi, inkılâp kitabı, inkılâp nutku, inkılâp ilmi, inkılâp marşı!

Bu heyecan, bu varlık, bu ateş, bu şuur salgını hâkim olacaktır!

* * *

Mustafa Kemal Türkiye'sinde "Milletin umumî ve yüksek menfaatlerinin icap ettirdiği işleri" doğrudan doğruya çekip çevirmek esastır.

Bunun açık hedefi şudur: Ferdin yapmadığı millet işinde rejimin üstün varlığını ve başarılığını hâkim kılmak.

Türkiyede: Kitap Radyo Film.

Bu işler arasına girmiştir. İşçiliği: kalabalık arasında seçilip çıkarılacak inkılâp muharriri, inkılâp sanatkarı, inkılâp profesörü, inkılâp hatibinden; işletmesi: Cümhuriyet Halk Fırkasından Halkevinden

Maarif vekâletinden!.

Bu işleme ve.. bu işletmenin tam çağında ve derlenme sırasında bulunuyoruz. En kurak ve verimsiz kaldığımız bu yolda işi de, işçisi de apayrı bir teşekkül lâzım.

Ona ben ad vermeyeyim, siz söyleyin: — İnkılâp neşriyatı karargâhı!.

Etem İZZET

Meclis reisimiz

B. M. Meclisi Reisi Kâzım P. Hz. dün öğleden sonra Tokatlıyan otelinde bir müddet istirahat etmişlerdir. Kâzım P. Hz. bugün Ankara'ya gideceklerdir.

Sadullah Bey

Sevresifain Umum Müdürü Sadullah B. in bugün Ankara'ndan avdeti beklenmektedir. Hafta içinde Sevresifain memurları arasında yapılacak tasfiye için tetkikata başlanacaktır.

Erenköy sanatoryumunun yıldönümü

Verem mücadele cemiyeti tarafından iki sene evvel Erenköyünde açılmış olan verem sanatoryumunun bugün ikinci yıl dönümü saat 10 da sanatoryomda tesit edilecektir.

Ekonomi

Türk - Yunan ofisi

İktisat Vekâleti bir proje hazırladı

1 hazirandan itibaren mer'î bulunan yeni Türk - Yunan ticaret muahedesine tevfiğin İstanbulda tesekkül edecek Türk - Yunan ihracat ofisinin nasıl çalışacağına dair İktisat Vekâletince bir proje hazırlanmıştır. Bu proje tasdik edilerek yakında tatbik olunacaktır.

Ofis bu ay Ankara'ya naklediliyor

İhracat ofisinin bu ay içinde Ankara'ya nakledilmesi karar verilmiştir. Yalnız ofis kadrosundan ayrılmak olan bir heyet İstanbulda kalacaktır. Bu heyet Ankara'daki ofisin İstanbuldaki istihbarat kalemi mahiyetinde olacaktır. Vekâlet İstanbul istihbarat kaleminin kadrosunu yapmaktadır.

İhracat ofisi Ankara'ya nakledildikten sonra, müdürlüğüne başka bir zat tayin olunacaktır.

Süslü terliklere rağbet

Son zamanlarda garp memleketlerinde gene memleketimizde yapılan süslü şark terliklerine karşı rağbet artmıştır. Son iki hafta zarfında Şikago, Paris ve İsvicrenin iki muhtelif şehrine sipariş üzerine süslü terlikler gönderilmiştir. Siparişi yapan ecnebi müesseseler terliklerin içine "Turquie - İstanbul" kelimelerinin yazılmasını bilhassa istemektedirler. Buna sebep Mısır ve Suriyeden gönderilen terliklerin fena olmasıdır.

Yerli keten ayakkabılar

İstanbul kunduracıları bu sene yazlık keten ayakkabıların revacını temin için büyük bir gayret sarfetmektedirler. Ayakkabıcular cemiyeti Türk kundura sanayii için kuru bir milli gaye bilmiş ve senelerdenberi hariceten gelen yazlık ayakkabılara yerlerinin üstünlüğünü temin için mücadele etmiştir. Bu sene bilhassa yapılan fiat rekabeti neticesinde bu mücadelenin yerli keten ayakkabılar lehine iyi netice verdiği görülmektedir. Cemiyet hükümetten de himaye istiyektedir.

Yunan pamuklu sanayii

Yunan pamuklu sanayii son senelerde büyük bir inkişafa mazhar olmuştur. Geçen ay yapılan bir istatistik Yunanistan'da pamuklu imal eden fabrikaların üç sene evveline nazaran bir misli arttığını göstermiştir. Şayan dikkattir ki Yunan pamuklu sanayinde Türk iptidai maddelerinin büyük bir ehemmiyeti vardır. Pamuklarımızın bu kısmı sanayide daha geniş mikyasta kullanılması için alınması düşünülen bazı tedbirler üzerinde meşgul olmaktadır.

Maden kömürlerimiz

Zonguldak kömürlerinin merkezi Avrupa'da sürümünü temin için son zamanlarda yapılan teşebbüsler müsbet neticeler vermiştir. Bilhassa Macaristanda kömürlerimiz çok beğenilmiş ve siparişler verilmektedir. Merkezi Avrupa sanayii mntakaları kömürlerimiz için mühim bir mahrec olarak görülmektedir. Bu itibarla bu işe ehemmiyet atfedilmektedir.

Bir hanım doktor

Birinci sınıf dahiliye müte-hassısı oldu.

Üç seneden beri Yenibağçe Gureba hastahanesinde ve halen Tervik Salim Paşanın dahili seririyatında asistanlık vazifelerini ifa eden Dr. Fatma Şakir Hanımın ihtisas imtihanı Gureba hastanesinde maruf etbbanın hururunda yapılmıştır. Bu imtihan neticesinde Fatma Şakir Hanım bizim ci sınıf dahiliye mütehasssısı sıfatını kazanmıştır. Genç kadın, dahiliye mütehasssısını tebrik ederiz.

İsmet P. Hz. nin refikaları geldi

Başvekil İsmet P. Hz. nin refikaları Hf. dün Ankara'dan şehrimize gelmiş ve Heybeliada İsmet P. Hz. nin biraderleri Hasan Rıza B. in köşküne misafir olmuşlardır.

İktisat konferansında müşavirlerimiz

Londra İktisat Konferansına, müşavir olarak iştirak edecek olan Gümrükler ve İnhisarlar Vekâleti müsteşarı Adil ve Hariciye İktisat ve Ticaret müdürü Bedi B. ler dün aşkamski ekspresle Londra'ya hareket etmişlerdir.

Kısa haberler

* Etbbba Odası idare heyeti dün mut itimamı yapmıştır.

* Alman profesörlerinden M. Mülzer asistanı M. Serefis ile şehrimize gelmişler ve dün Balıkcıköyünde bir konferans vermiştir.

* Şehrimize geldiğini yazdığımız İngiliz kadın tayyarcilerinden Mel Bolney dün sabah Sofya'ya gitmiştir.

Odada

Ticaret odaları Birliği

17 ticaret odası bu iştiraki mesaiyi kabul etti

Son Ticaret Odaları kongresinde İstanbul mntakasındaki Ticaret Odaları aralarında bir "Odalar Birliği" teşkil etmeğe karar vermişlerdir. Bu karar etrafındaki faaliyet büyümüş ve kuveden file çıkması için hazırlıklar başlamıştır. Gelen habere göre İstanbul mntakasında mevcut 17 Ticaret Odası meclisleri bu iştiraki mesai şeklini kabul etmişlerdir. Kongre kararı İktisat Vekâletine de bildirilmiş ve aldığımız malumat göre Vekâlete muvafık bir şekilde karışlanmıştır.

İstanbul mntakası Ticaret ve sanayi Odaları birliğini şimdilik masraf olmasına mahal vermemek için İstanbul Ticaret Odası temsil edecektir. Odaların iştiraki mesai tarzını tesbit için bir nizamname yapılacak ve o şekilde faaliyete geçilecektir.

Kusur nereden geliyor?

Ticaret Odası yaptığı bir tetkikte, fiçî tedarikindeki müskülâtın, iyi fiçî bulunmamasını ve fiçüların mühim bir kısmının hariceten gelmesini mayı ve tane halindeki bir kısım ihrac eşyalarını satılmamasında, kıymetten düşmesinde başlıca âmîl olduğu neticesine varmıştır.

Oda bu noktayı ehemmiyetli gördüğünden tetkikini genişletmiş ve memleket dahilinde imal edilen fiçüların ihtiyacı ne derece kadar koruyabileceğini araştırmıştır. Halen memleket için eşyaymızın yabancı memleketlere çıkarılması için kulliyetli fiçî veya fiçik tahta gelmektedir. Memleket dahilinde imal edilen fiçüların yaş tahtadan yapıldığı bundan dolayı içine konulan mayı fazla miktarda içtiği de iddia olunmaktadır. Bu tetkikat yapıldığı esnada Maran gozlar cemiyeti Odaya şayanı dikkat bir müracaatta bulunmuştur. Cemiyet bu müracaatında ihracat için lazım olan bütün fiçüların dahilinde imalini taahhüt etmekte yalnız İktisat Vekâleti tarafından himaye tedbirleri alınması için Odanın tavassutu istenmektedir.

Oda bu çok mühim teşebbüsün husulü için çalışmaktadır.

Mahkemelerde

Nuri Ahmet, Ahmet Nuri

Eroin imali cürmünde suçlunun isminde bir iltibas var mı?

Dün Ağırceza mahkemesinde dikkate şayan bir dava görülmüştür. Davanın müzannını Nuri Ahmet Efendi isminde bir zattır. Dava evrakına nazaran Nuri Ahmet Efendi Cihangirdeki evini eroin imalâthanesi haline kâşmuş ve bir gün bu imalâthane memurlar tarafından keşfedilerek alât ve edevat müsaderesi edilmiştir.

Suçlu vekili mahkemede demiştir ki: — Biz suçlu değiliz, demizdir. Biz huraya işin iltibas yüzünden geldik. Asıl suçlu Ahmet Nuri Beydir. Ahmet Nuri Bey gizli eroin fabrikası znhur eden evin kiracısıdır. Biz sadece bu evi kiraya veren delâlliz. Elyevm oturduğumuz ve çalıştığımız yerimizde biz Ahmet Nuri Bey yerine adımız Nuri Ahmet olduğumuz için bizi getirdiler.

İddia mekâmı bu müdafaya itiraz etti: — Böyle müdafaa olmaz efendim, dedi, adresi ve çalıştığı yer malîm olmayan bir adama cürmünü yükletmek suretiyle takibattan kurtulmak istiyor. Cürüm sabittir. İlk tabhikatta suç sabit olmuş, hâkim lüzümü muhakeme kararlarıyla suçlu huzurunuza sevk etmiştir. Şahitler dinlendii, bunlar da imalâthane nin eroin imaline müsait olduğunu söylediler. Muhakeme başka şahitlerin celbi için başka güne kaldı.

İhtilâs değil, zimmet

Catalca Tütün İnhisarında çalışırken para ihtilâs ettiği iddiasıyla mahkemeye verilen Refet Beyin muhakemesi bitmiş, dün karar tevhim olunmuştur. Refet Bey in iddia edilen parayı ihtilâs etmeyip sadece zimmetine geçirdiği sabit olmuş, 6 ay müddetle hapsine karar verilmiştir.

Komünist suçlular

Evvlece Ağırceza'da yapılan muhakeme neticesinde dörder sene hapse mahkûm olan komünistlik mazunlarından Mm. Vilda, İrfan, Selim Sırrı ve Nizamettin hakkındaki hüküm tenyiz mahkemesine bozulmuştur. Dün bu davaya gizli olarak Ağırceza'da yeniden başlanılmıştır.

Öteki eroinciler

Kurban bayramında yakalanan ve gayet vasi eroin kaçakçılığı yaptıkları anlaşılan 20 kişilik sebeke hakkındaki ilk tabhikak ikmal edilmiştir.

Altıncı İstintak hâkimi Salih Bey suçluların Kadri Beyle Yorgi ve Niko camadanı biraderlerin, Bernard Blümental, İstelyo, Kostı ve Mircan Efendilerin mevkuflarını, Matmazel Eleni ile Dimitri Dimitriyadis ve Harilaos Efendilerin de gayri mevkuflarını lüzümü muhakeme lerine, diğer suçluların da men'î muhakemelerine karar vermiştir. Muhakeme Ağırceza mahkemesinde yapılacaktır.

6 ay hapis

Bartında tütün kaçakçılığı yaparken yakalanan İsmail oğlu Hüseyin muhake-

Maarifte

Fişlerin tetkiki

Ay sonuna kadar ikmal edilecek

Darülfünun ıslahat komitası dün Pr. M. Malche'in riyasetinde içtima ederek müdderislerden gelen fişlerin tetkikine devam etmiştir. Öğrendiğimize göre fişlerin tetkiki bu ay sonuna kadar ikmal edilecek Maarif Vekâletine gönderilecektir.

Vekâlet önümüzdeki sene için yapacağı muvakkat kadroda dahi bu fişleri esas tutacaktır. Dün Tıp fakültesi hocalarına Haydarpaşadaki fakülte binası ile yeni fakülte olan Darülfünun binasının planları tevzi edilmiştir. Her hoca kendi laboratuvarına göre plâna bakarak yeni binada yer ayracaktır. Bazı hocalar yerlerini şimdiden bulmuşlar, istedikleri tesisat rapor halinde ıslahat komitasına bildirmişlerdir. Yeni binanın bazı kısımları ahsap olduğundan bunların beton olarak tadili için nakil komisyonu projeler hazırlanmaktadır.

Mekteplerde tatil

Lise ve orta mektepler dünden itibaren tatil edilmiş ve talebe karnelelerini almışlardır. Bakaloryaya tâbi sınıflar haziran 15 te imtihana başlanacaktır.

Müsamere

Erenköy kız lisesinde bugün öğleden sonra bir müsamere verilecektir.

Ahmet Haşim için bir toplantı

Ahmet Haşimin hâtrmasını yad etmek için yarın saat 21 de yüksek muallim mektebi salonunda bir toplantı yapılacaktır. Bu toplantıyı Yüksek muallim mektebi talebesi tertip etmektedir.

Martı yumurtalarına musallat çocuklar

Himayeli Hayvanat Cemiyeti bazı çocukların Adalarla martı yumurtalarını toplamakta olduklarını görmüş ve bu martı neslinin tükenmesine sebep olacağını nazarı dikkate alarak bunun menini Vilâyet ve Adalar kaymakamlığından rica etmiştir:

Gümrüklerde

Gümrüklerde

Vaziyet normal

Vaziyete göre eşya fiatları pahalalanmamaktadır

Gümrüklerde vaziyet normal şeklini almıştır. Başmüdir Seyfi B. dün kendisiyle görüşen muharririmize vaziyeti şöyle hülasa etmiştir: "1 — 31 mayıstın evvel gelip te oktruva resmini verdiklerine dair makbuz ibraz eden ve mallarını 1 hazirandan sonra çıkaran tüccardan, yeni tarife üzerinden vermeleri lâzım gelen % 10 Bedeliye hissesi, ibraz ettikleri makbuzlarda yazılı miktar indirildikten sonra tahsil edilmektedir. Bu şekilde gümrükle tüccar arasında ihtilâf denilen bu mesele halledilmektedir.

2 — Yeni tarifede bazı eşyanın gümrük resmi daralı olarak alınacaktır. Bu hükümün aramızda ticaret muahedeleri olan memleketler eşyasına ne suretle tatbik olunacağı meselesi de şu şekilde halledilmektedir: "Aramızda ticaret muahedesi olan memleketlerden gelen eşyanın gümrük resmi eksi tarifeye göre alınmakta, ancak yeni kanunun metnindeki ahkâm bunlara da tatbik olunmaktadır. Yani gümrük resminin daralı olarak alınmasını yeni kanunun emrettiği eşya, aramızda ticaret muahedeleri olan yerlerden gelseler de, daralarile, ancak eski tarifeye göre resimlendirilmektedir.

3 — Ticaret muahedelerinde konsolide edilmiş eşyanın gümrük tarife tahavvülâtın 9 ay sonra ve konsolide edilmiş eşya tarifesi üzerinde tahavvülâtın da 3 ay sonra tatbik edileceğine dair Gümrük ve İnhisarlar Vekâletinden verilen emir de bu meseleyi halletmiştir. Ahdî tarifelerde miktarları gösterilmiş eşya 9, gösterilmemiş eşya da 3 ay sonra yeni tarife üzerinden muamele görniye başlanacaktır.

Ticaret muahedesi olmayan yerlerden gelen eşya mahdut olduğundan bir çok eşya fiatlarında tereffü olmak lâzım gelmektedir. Ticaret Müdürlüğü eşya fiatları üzerindeki tetkikata devam etmektedir.

Belediyede

Oktruvada tasfiye

Yüz kadar memur Terkosa nakledilecek

Belediye oktruva müdürlüğünde se kız kişilik bir tasfiye komisyonu teşkil edilmiştir. Komisyon evvelce tahakkuk ettirilip tahsil edilmeyen paralara tahsil edecektir. Tasfiye işi bittikten sonra müdürlük lâğvolacaktır. Açıktaki kalacak olan 100 kadar memur Terkosa yerleştirilmesi temin edilecektir. Yeni çıkan İstanbul sular idaresi kanununa göre Terkosta bazı yeni teşkilât yapılmak icap etmektedir. Bu teşkilâta hariceten kimse alınmayacak, oktruva memurları yerleştirilecektir.

Otobüslerde reglâtör

Otobüslerin süratini tahdit için reglâtör âletlerinin kanunî mühletii bugün bitmektedir. Yandan itibaren bütün otobüsler reglâtörlere işleyecektir. Reglâtör 30 kilometreden fazla sürat vermemektedir..

İçki aleyhtarlığı

Gençler teşkilâtı kuvvetle çalışıyor

Yeşil Hilâl cemiyeti içki ile mücadele teşkilâtını gençlik arasında bir kat daha genişletmek lüzumunu görmüş ve yeni bazı tertibat almağa başlamıştır. Bu mühim işte mevcut spor kluplerinden istifade edilecektir. Cemiyet, spor klupleri idare heyetleriyle ayrı ayrı temas ederek kendilerinin içki aleyhine çalışmaları temin edilecektir. Esasen yapılan tetkikatta bütün spor klupleri dahilii nizam namelerinde alkollü içkiler aleyhinde mücadele için maddeler olduğu görülmüştür. Bu suretle, cemiyet, Türk sporculuğuna ve spora büyük bir yardım yapılışına ulaşmıştır. Bütün kluplerin bu mücadeleye müzaheretlerini temin için İdman cemiyetleri ittifakına ve gayri federe kluplere de müracaat edilecektir. Gençler Yeşil Hilâl teşkilâtı spor klupleriyle daimi temas muhafaza ederek mücadeleyi faaliyetinin gevşemesine dikkat edecektir.

Bu yeni şekilde içki mücadelesinde büyük bir muvaffakiyeti temin edileceği ve içki âfetinin mibmandan kurutulmuş olacağı kanaati vardır.

İçki düşmanları bayramı bugün

Bugün Yeşil Hilâl Mayramıdır. Yeşil Hilâlciler bu münasebetle, her sene olduğu gibi, bir yapur gezintisi tertip etmiştir. Vapurla Beykoz'a ve sonra Büyükdâya gidilecektir. (Muhtelif eğlenceler yapılacaktır. Gezintide Yeşil Hilâl rozeti takılacaktır. Bu rozetlerde "İçki, sağlık, varlık düşmanıdır" cümlesi yazılıdır.

Zehirli gaz konferansı

Mülâzım Neget Bey, zehirli gazlardan korunma çareleri etrafında Darülfünun konferans salonunda dün ilk konferansını verecekti.

Konferans verileceğini pek az kişi haber alabildiği için salonda ancak yedi seliz dinleyici vardı. Bu vaziyet karşısında konferansın tehirine mecburiyet bîsil olmuştur.

Güzellik bir belâ oldu..

Yahu! Zamanla her şey değişiyor. Vaktile - hâlâ da öyle ya - birisi yüzüme dikkatli baksa içerler:

— Ne bakıyorsun, azizim? diye sorardık.

Şimdi iş berakis oldu... Kadın olsun, erkek olsun bir kısım halk: — Ben güzelim. Beni beğenmezli. diye jürü öüne çıkıyor. Vaktile buna (mosturalık) denirdi.

Gazetelerde okudum: 933 güzelleri Madrit'ten (Lizbon) a gitmiş.. Orada da kendilerini göstereceklermiş.. Tasavvur ediniz bir kere... Binlerce halkın öüne çıkıp boy göstermedeki güçlüğü.. Haydi kadınlarda böyle bir şey vardır. diyelim. Onların kendilerini beğendirmek istemeleri biraz da tabiatın sevkiledir. Lâkin erkekleri ne yapalım? Onların da bazı yerlerde güzellik müsabakalarına girdiklerini görüyoruz. Tabii bu müsabakalara çirkinler değil, az çok güzel olanları giriyor ve görüyor muy; güzellik adamın başına belâ olmya başladı.

Ecnebi kelimeleri Türkçe yazarken.

Karilerimden bir zat bana dün bir mektup yazmış soruyor: "Bazı ecnebi kelimeler garip bir surette yazılmaktadır. Meselâ Fransızca Octroi kelimesi oktruva yazılacağına oktruva yazılıyor. Tournoi için turnuva yazıyor (les foulles de Troie) terkibini (Trua hafriyatı) demeyip ile (Trua va hafriyatı) yazıyor. Bu kelime lerin neresinde V harfi vardır? "

Bu doğru mülahazaya ben de iştirak ederim. Yalnız dikkat ettim. Bu kelimeler eğer karimim teklifi gibi V sız yazılırsa kelimenin aslımı bilmiyenler onu garip bir tarzda okuyor. Meselâ soirée kelimesi. Bunu eğer ve pek haklı olarak suare yazarsak sua hecelerini trpkı Suadiye kelimesindeki gibi okuyor ve u ile a nm arasını açıyorlar. O zaman tabii kelime ses biçimini kaybediyor. Çoklarının frenkçenin (oi) sını uva şeklinde yazmasının sebebi budur.

Karilerimizden Sabri Beye

Cenevreye gönderdiğiniz mektubun Kahireye gidip oradan Cenevreye dönmüş olmasının hikmetini anlamak kabil değildir. İsviçre yolu şimdide kadar ..Kahireden geçmez. Bu olsa olsa mektubununun bedava bir seyahat yapmak istemesinden doğmuştur. Mektubunuz ettiğiniz seyahatı size temenni ederim efendim.

Deniz ve hava müsteşarlığında tayinler

İktisat vekâleti deniz ve hava müsteşarlığı kabotaj ve hava şubesi müdürlüğüne Sevresifain işletme müdür muavini Ayetullah ve Limanlar şubesi müdürlüğüne Sevresifain müdiriyelet kalemi müdürü Refik ve muavinliğine müdiriyelet kaleminde Adnan ve aynı şubenin tetkik memurluğuna Hikmet Beyler tayin edilmişlerdir. Akay müdürlüğüne de B. M. M. Daire müdürü Cemil Bey tayin olunmuştur.

BORSA

(1ş Bankasından alınan cetveldir) 8 HAZİRAN 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar Tahvilât

İstikraz dahili Ku- Ergani 19,40

1933 İstikrazı 96,50 Elektrik —

Şark d. yılları 2,80 Tramvay —

D. Muahhade 53,75 Tünel —

Gümrükler 5,75 Rikâzım 18,25

Sayd mahi 7, — Anadolu I 45, —

Bağdat 11,75 " III 46,25

T. askeriyeye 7,75 mesil 56,94

E S H A M

İş Bankası Na- Bomonti 21,10

Ma Hamiline 9,55 suz 29,50

" Müessis 102 Cimento 12,90

Anadolu Hisse 25,40 İttihat dey. ko-

Tramvay 51,30 ponsuz 21,0-

Reji 3,55 Sark dey. 2,80

Şir. hariye 15, — Balya 2,50

Telefon 13, — Sark m. ecza 2,85

ÇEK-FIATLARI

Paris 12,03 Prag 15,92,75

Londra 71,45 Viyana 4,28

Milyon 57,15 Madrit 5,54,50

Nürnberg 9,10 Berlin 2,05,173

Brüksel 3,40,15 Varsova 4,23,50

Atina 82,07,50 Peşte 3,43,725

Cenevre 245 Belgrad 38

Sofya 68,04 Bükreş 79,97

Amsterdam 1,17,84 Moskova 10,89,75

N U K U T (Satış)

Kuruş

1 Şilin, Av. 24, —

1 Peneta 17, —

1 İsterlin 715 1 Mark 49, —

1 Dolar 172 1 Zloti 24, —

20 Liret 215 1 Panga 33, —

20 f. Belçika 25,50 20 Ley 23, —

20 Drahmi 815 20 Dinar 55, —

20 l. İsviçre 26, — 1 Cenevros 934

20 Lira 85, — 1 Altın 33, —

1 Florin 120 1 Meclidiye 2, —

21 Kur, Ç

İçki yasağı nasıl ve ne zaman meydana gelir?

Amerika Birleşik Hükümetleri son intihabatta büyük bir inkılap geçirdi. Bu da içki yasağının kaldırılması meselesidir. Halbuki on sene evvel Amerikan büyük bir ekseriyeti ve müntehipleri tamamen ve kemaliyecanla içki yasağı için ısrar vermişlerdi.

Biz Avrupa içki düşmanları Amerikada vukua gelen bu büyük tahavvülü ne suretle izah etmeliyiz? Bu kadar büyük bir tahavvülün sebebi nedir?

Amerikada içki düşmanlarının bilmiyerek veyahut bilerek düşmüş oldukları hataların menşei ne olmuştur? Ve bu hatalardan çekilerek biz Avrupa içki düşmanları ne suretle istifade temin edebiliriz? Esasen Avrupa içki düşmanları bilhassa bunların sosyalist kısmı Amerikan usulünün daima aleyhinde idiler. Amerikalılar takip ettikleri yolun esasatfenniyeye ve ciddi hükümlere istinat etmediğini ve bunun için yaşayacağı ileri sürerek bu usule daima karşı gelmişlerdir.

Umumi ve cihanşümul buhrandan evvel içki düşmanları dünyada bütün saadet ve refahın ancak içki yasağı ile kaim olduğunu ilan etmişler ve bu noktada büyük bir azimle ısrar etmişlerdir.

Nihayet kanun ilân olundu. Fakat çok geçmeden dünya buhranı ve işsizlik baş gösterdi ve umumi sıkıntı başladı.

İçki taraftarları bu fırsattan istifadeyi ihmal etmediler ve mevcut sıkıntılar, işsizliğin büyük bir kısmını içki kanununun sebep olduğunu propaganda etmeğe başladılar.

Ticaretlerine büyük bir darbe inen içki ve şarap memleketleri milyonlar dökerək şiddetli bir kaçakçılık şebekesi teşkil ettiler. İşte bu tesirler ile içki düşmanlarının mevkilerini hayli sarsımağa başladılar.

Diğer taraftan içki düşmanları bütün meşailerini kanunî ve siyasi şekilde sarf ve istimal ettiler ve kanunun konmasından mütevellit muzafferiyette gururlanarak etkârumumiyeyi ihmal ettiler ve bu meselede henüz daha çok muhtacitlerini bulunan halkı irşat yolunu bıraktılar.

Alkol sermayesi büyük tröstler halinde toplandı, matbuatın mühim bir kısmını elde ettiler. Çünkü bilhassa Amerikada matbuatın halk üzerinde çok kuvvetli tesiri vardır.

İçki düşmanlarının diğer büyük hatalarından biri de düşmanları tamamen istihfaf ederek muzafferiyetini verdiği gurur ve sevinçle ilk senelerde artık bu meselenin esasından halledildiğine zahip olmalarıdır, mütemadiyen Avrupa içki düşmanları teşkilâtına müraaat ederek Amerikan usulünün model itihaz olunarak ona göre

teşebbüsatta bulunmaktığını sıkı sıkı tavsiye ettiler. Halbuki kendileri memleketlerinde bütün yemnesli lâyiklere irşat ve tenvir edecekler, matbuatın kuvvetine lâyik olduğu ehemmiyeti vereceklerdi ve nihayet ağır olmakla beraber kat'i bir surette vaziyete hâkim olacaklardı. Bunu yapmadılar ve nihayet maalesef iş olacağına vardı. Muhakkaktır ki Amerikada içki yasağı kanununun iflâsı kanununun tamamile tatbiki ve kontrol edilememesinden ileri gelmiştir. Bunda dünya iktisadi buhranı çok büyük amil olmuştur.

Biz Avrupa içki düşmanları; içki aleyhtarlığı için ancak normal tedabir alınmasını ve kanunlara sarhoşluk ve fazla içki için kayıtların konulmasını vesaire gibi şeyleri tavsiye ile beraber bilhassa genç unsurların dimağlarını bu itiyadın fenalıklarıyla doldurmak yolunu takip ediyoruz.

Çünkü bunların haricindeki her türlü şedit tedbir daima iflâs mahkûmdur. Biz içki yasağı kanununun daha uzun seneler için realiz edileceği kanaatinde değiliz.

Biz Amerikalıların bu hususta daha mükemmel hazırlanmış olduğunu zannetmiştik. Fakat gerek orada ve gerekse Finlandiyada son hâdisat bu zannımızın çok yanlış olduğunu gösterdi.

Bizim için Amerikadaki son intihabın neticesi kat'iyen bir inkısarî hayâl husule getirmişti. Fakat bizim prensip ve usullerimizin isabetini göstermiş olmak itibarıyla cidden istifademizi mucip oldu.

Bizim maksat ve gayemiz asla kanunlarla, yasaklarla hareket etmek değildir. Bu silâhlar insanları alkol denilen ictimaî zehirin fenalıklarından kurtarmağa kâfi değildir.

Biz bütün delillerimizi, fennî ilmin hakikatlerini ortaya koyarak medeni insanlara içkinin yakışmadığını ispat yolunda yorulmak bilmez azmimiz göstermekle ülkemize kavuşacağız.

Doktor İbrahim ZATİ
Yeşilhilâl Cemiyeti 2 inci Reis

Milliyet
Asrın umdesi "MİLLİYET" tir

ABONE ÜCRETLERİ :

Türkiye için		Haric için	
L. K.	L. K.	L. K.	L. K.
3 aylık	4 —	4 —	—
6 "	7 50	14 —	—
12 "	14 —	28 —	—

Gelen evrak geri verilmeyen. Müddet geçiren nüshalar 10 kuruştur. — Gazete ve matbuata ait işler için müdüriyete müraacaat edilir. Gazetemiz ilâhların meşûriyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA
Yeşilköy rasat merkezinden verilen malûmata göre bugün hava az bulutlu ve sakin olarak devam edecektir.
8-6-93 tarihinde hava tazyiki 759 milimetre en çok sıcaklık 32 en az 18 derecede idi.

Yarıma içine gireceğimiz hafta tarihi Cihan iktisat konferansının toplandığı hafta olmak üzere kaydedilecektir. Konferans Londrada pazartesi günü 66 devletin iştirakile açılacak. Cihan iktisat konferansının toplanmasına 1932 senesinin temmuzunda karar verildiği zaman müzakere edilecek olan meselelerin mevzuu şu iki başlık altında tasnif edilmiştir:

1 — **Mali meseleler:** para ve kredi siyaseti. Beynelmilel mübadeledeki müşkülât. Eşya fiyatlarının seviyesi. Sermayenin akını.

2 — **İktisadî meseleler.** Bilhassa gümrük tarifelerini nazarda tutarak istihlal ve mübadele meselelerinin ıslahı. İhtilâf üzere vazedilen tahdidat. Kontenjanman meselesi ve ticareti tahdit eden diğer tahdidat. Konferans bilhassa parayı sağlam bir esasa raptetmek ve kambiyo üzerine konulan kâyetleri kaldırmak lüzumuna tebarüz ettirecektir. Konferans umumiyyetle beynelmilel ticaretin ihyası lüzumuna kâildir.

Konferansın bu gayeleri tahakkuk ettirmek uğrunda muvaffakiyet derecesi müzakereleler ilerledikçe anlaşılacaktır. Ancak herkes teslim ediyor ki Cihan iktisat konferansı çok gayrimüsaait şerait altında toplanmaktadır. İngiliz Başvekil Mac Donald, bir kaç hafta evvel konferans hakkında demiştir ki: "Çok müşkülât ile kırılabilecek bir cevazdır."

Konferansın neden gayrimüsaait şerait altında toplanmakta olduğunu takdir etmek için siyasi olsun, iktisadî ve mali olsun, beynelmilel meselelerin birbirine bağlı olduğunu hatırlamak lâzımdır. Bir taraftan Uzak Şarkta Japonya tarafından yapılan emrivaki duruyor. Japonlar yalnız Mançuryayı değil, Jehol eyaletini ve Pekine kadar işgali Çini işgal altına aldılar. Son haberlere göre, Çin Hükümeti Japonya ile mütareke aktetmek mecburiyetinde kalmıştır. Bu, kuvvetin hakka galebesidir ki beynelmilel münaşeretlerde daima akislerini gösterir.

Diğer taraftan silâhsızlanma konferansını müspet bir neticeye vâdirmek için yapılan teşebbüs böyle bir netice vermemiştir. Konferans tehir vâdesi altında iktisadî uğramış vaziyette.

Dörtler misakı etrafındaki müzakereler bir neticeye varmamıştır. Avrupa Devletlerinin Amerika'ya verecekleri borç meselesi halde devam etmiştir. Bu borcun bir taksit vadesi konferans açıldıktan üç gün sonra yani 15 haziranda geliyor. Fransa esasen geçen taksiti tediyet etmemiştir. İngilizler de geçen taksiti tediyet edenken, bunun sonucunu olacağını söylemişlerdir.

İşte siyasi, iktisadî ve mali sahada beynelmilel münaşeretleri karıştıran başlıca unsurlar. Bu şerait altında konferansın büyük neticeler beklemek fazla nikbinlik olur.

Cenevre silâhsızlanma konferansı Mac Donald projesini gerek müzakere ve gerek yapılacak olan mukaveleye esas olarak kabul ettikten ve madde bir defa müzakere ettikten sonra müzakerelerini üç hafta tehir etti.

Bu tehirten evvel, el ile tutulabilecek bir neticeye varmak için çok çalışılmıştı. Ve böyle bir neticeye varmak Londra iktisat konferansının vazifesini kolaylaştıracağı. Fakat bir neticeye varılmadı. Her nokta etrafında ihtilâf tebarüz etti. Gariptir ki bütün devletler, Mac Donald teklifinin heyetumumiyesini kabul etmekle beraber, tefferruatın hiç bir noktasında mütehit değillerdir.

Emniyet meselesinin müzakeresinde ihtilâf çıktı. Bu meseleye büyük devletlerin aynı zaviyeden bakmadıkları anlaşılıyor. Fransa emniyet meselesinde çok titiz davranıyor. İngiltere ve Amerikan şümüllü bir taahhüt altına girmelerini istiyor. İngiltere Lokarno'da girdiği taahhüdü genişletmek istiyor. Amerika ise bu noktada büsbütün uzakta bulunmaktadır.

Milliyet'in edebî romanı: 2

YAYLA KIZI.

— YAZAN: Aka Gündüz. —

— Bana bakma delikanlı! Sen kürkünün çıkarma! dedi Yaylalı Mehmet.

— Toçu Mehmedî kurtardı.

— Bin şu atın terkesine!

Mehmet binmez!

— Niçin binmiyorsun Mehmet?

— Ben Lâçin Beyin bataryasındanım. Batarya battı. Ben tekerler altına ağaç dalı, taş bulmak için ayrılmıştım. Çankırılınm ünlemesi ni işittim, oraya seğırttim, böyle oldu. Terkiye binersen, Lâçin Bey beni kaçtı sanır sonra. . ben kaçmadım ki. . .

— Dinç atlı bir emirberle arkada kalan bataryaya haber ulaştırdık:

— Yaylalı Mehmedî tedavi için geriye götürüyor. Kaçmadı Mehmet!

Emirber çamur şosesinde dört-nale kaldırdı.

Kürklü, battaniyeli Mehmet terkiye bindi.

— Ve Çankırılı Mehmet batığa battı. Yaylalı Mehmet çadırlı has-

tanahene yattı. . .

Tarihin Lâçin'i

Karadenizle Marmara arası bir ateş denizi olmuştu.

Düşman son gücü ile hücum ediyordu.

Hadımköyünden Karadenize kadar, düşmanı türkçe karşıyorduk. Bir adım ilerlemiyordu. En sol yönümüzün solu açılmış. Ne bilelim. Veya ne bilsinler!

Üç saf üzerine süngütak yürüyen düşman, birdenbire sağa kırdı. Kadıköy yolundan, başka kalfılarda peyda oldu. Üç saf, beş saf oldu. Beş saf dokuz saf bitti. Soldaki son istihkâmımız şaşaladı. Toplarını sola çeviremiyor-du. Deniz, göl var diye boşlanmışlar!

Düşman dokuz saf üzerine süngütak takî piyade yürüyüşü ile solumuzdan İstanbula yürüyor.

İhtiyatta duran yüzbaşı Erzurumlu Lâçin bunu gördü, bunu sezdi. Birden bire bir kumanda:

Diğer taraftan mutaarrızın tarifi etrafında da ihtilâf çıkmıştır.

Rus murahhas heyeti reisi M. Litvinof, bir devletin ne gibi şartlar altında mutaarrız telâki edilebileceği hakkında bir takım kaideler ileri sürmüştü. Fransa ve Küçük İtilâf Rus teklifini kabul etmekle beraber, İngiltere, Almanya ve İtalya kabul etmemişlerdir.

Müzakerelerde İngilizlerin yalnız başlarına kaldıkları bir nokta da vardır: Mac Donald projesine göre, tayyreden bomba atmamak menedilmekle beraber, asayişin muhafazası için polis tedbiri olmak üzere tayyare bombardmanı ipka ediliyor. İngilizlerin bundan maksatları Mısırda, Irakta ve Hindistanda tayyare bombardmanı kullanmaktan ibaretti. İngilizler bu noktada bütün devletlerin mütehit bir cephesile karşılaştılar. İngiliz murahhas, Mr. Eden bu nevi bombardmanı müdafaa etmek istedi. Çok kolay ve masrafsız bir tenkil vasıtası olduğunu söyledi. Fakat noktalarını kabul ettiremedi. Bununla beraber, İngilizlerin tayyare bombardmanı bundan vazgeçecekleri anlaşılıyor. Mr. Baldwin Avam kamerasında bu meseleden bahsederken büyük bir asabiyet gösterdi ve "başkaları buna itiraz ediyor diye bu kadar ehemmiyetli bir tenkil tedbirinden vazgeçecek değiliz," dedi.

Bu da gösteriyor ki Cenevredeki kararın mahiyeti ne olursa olsun, her devlet gene bildiğini okuyacaktır. Tayyare bombardmanı gibi bir noktada bile ittifak ile verilen karara tâbi olmak istemeyince İngilizlerin daha ehemmiyetli meselelerdeki kararları nasıl kabul edecekleri bir meseledir.

Dörtler misakı bir türlü imza edilemedi. Bir aydanberi Fransızlar ve Küçük İtilâf devletleri misak üzerinde işlemektedirler. Bunlar işlerini bitirdikten sonra misakta imzaya değer bir taraf kalmadığı bildiriliyor.

Misakın imzasını ilham eden iki mühim sebep vardı:

1 — Muahedelerin tadili.

2 — Almanya silâh hususunda müsavat temin etmek.

Filhakika bu maddeler dörtler misakından tayyedilmemiştir. Fakat o kadar hafifletilmiştir ki manası kalmıyor. Muahedelerin ancak Milletler Cemiyeti çerçevesi içinde tadil edilebileceği yazıldı. Böyle olduğuna göre yeni bir misak imzalamaya hacet kalmıyor. Silâhsızlanma konferansındaki fili vaziyetin ne olduğu meydana dayken, misakta Almanyanın müsavatından bahsetmek te abes olurdu. Esasen geçen kânunvevvelde "prensip itibarıyla, Almanyanın müsavatı tanınmış bulunuyor. Bu vaziyette ortada ehemmiyetli bir misak olmadı iddia edilebilir. Binaenaleyh imza edilip edilmemesi de ikinci derecede ehemmiyetli bir mesele halini alıyor.

Dançig intihabatında Hitleristler 34 azalığa karşı 38 azalık ile Ayan Meclisinde mutlak ekseriyeti kazanmışlardır. İcra Heyeti Ayan Meclisine dayandıktan hükümet Hitleristlerin ellerine geçiyor demektir. Firka Reisi Dançig Kanunuesasisinin tadiline gidilmeyeceğini temin etmiştir. Esasen bunun kanunî şekilde yapılması da kolay değildir. Bir defa Ayanın sülüsân ekseriyetini temin etmeli. Sonra tadil kararı Milletler Cemiyeti tarafından tasdik edilmeli ki bu, hayli müşkül bir meseledir.

Her halde Nazi Hükümetinin eski Kanunuesasi ile idareye devam edeceği anlaşılacaktır. Bununla beraber Dançig'in Berlinde daha ziyade yaklaştığı inkâr edilmez bir hakikattir. Dançig Hükümeti doğrudan doğruya Hitler'e bağlı bulunacak demektir. Ve Dançigteki yeni Nazi Hükümeti işbaşına geçip te idareyi nasıl tedvir edeceği anlaşılacağı kadar Lehistanda hissedilen asabiyet devam edecektir.

Diğer taraftan Hitler Avusturya Hükümetine karşı harekete geçmiştir. Hatırlardadır ki bir kaç hafta evvel

Dançig intihabatında Hitleristler 34 azalığa karşı 38 azalık ile Ayan Meclisinde mutlak ekseriyeti kazanmışlardır. İcra Heyeti Ayan Meclisine dayandıktan hükümet Hitleristlerin ellerine geçiyor demektir. Firka Reisi Dançig Kanunuesasisinin tadiline gidilmeyeceğini temin etmiştir. Esasen bunun kanunî şekilde yapılması da kolay değildir. Bir defa Ayanın sülüsân ekseriyetini temin etmeli. Sonra tadil kararı Milletler Cemiyeti tarafından tasdik edilmeli ki bu, hayli müşkül bir meseledir.

Binaenaleyh şimdi Avusturya ile Almanya birbirine karşı ticaret harbi ilân etmiş vaziyettedirler. Ancak baskı zayıf Avusturya Hükümeti bu harbi ne kadar devam ettirebilecek. Avusturya Hükümetinin vaziyeti kendi memleketinde emin değildir. Ve her halde mücadelede Almanyanın, daha doğrusu Hitler Firkasının galip geleceği anlaşılacaktır. Ve bir kaç böyle zafer, nihayet Avusturyayı Almanya'ya birleştirecektir.

Ahmet ŞÜKRÜ

Bugünkü program

İSTANBUL:

18.—den 18,30 Gramofon
19,00 " 20,00 Alaturka saz (Müşerref H.)
20,00 " 20,30 Alaturka saz (Tanburi Osman Pehlivan).
20,30 " 21,30 Alaturka saz (Hanbur saz heyeti Ölü Hanım).
21,30 " 22,00 Gramofon.
22,00 " itibaren: Ajans, Borsa haberleri saat ayar.

ANKARA, 1538 m.
12,30 : Gramofon.
18. : Keman konseri (Ekrem Zeki B. tarafından).
18,40 : Gramofon.
19,30 : Fransızca ders.
20. : Ajans haberleri.

VARŞOVA 1411 m.
13,15 plâk, 16,40, keza, 18 konser, 19 hafif müzik ve dans parçalarından mürekkep plâklar, 21 senfonik konser, 23 muhtelif, 23,20 dans musikisi.

BUDAPEŞTE 550 m.
20 darülfünun şarkı cemiyeti tarafından. konser, 20,50 konferans 21,30 plâk, 22,30 haberler, 22,45 Bando (bey alet), konser, 24 siyan musikisi.

VIYANA 518 m.
20,15 askeri konser (üçüncü suvari alayı), 21,25 (Her kes kendi talinin müsebbibidir). isimli temal 23 haberler, 23,20 plâk ile akşam konseri.

MİLÂNO-TORİNO-FLORİNA:
20 haberler, şarkı ve dans (plâk ile), 21,30 kahrmanlığa dair halk şairleri, 21,45, konser 24, son haberler.

PRAĞ, 488 m.
20,10 plâk, 20,30 Ruyada nişanlanma isimli iki perdelik opera temsil.

BÜKREŞ, 394 m.
13 plâk, 14,20 plâk, 18 radyo orkestrası, 20 ders, plâk, 21 Lohengrin ve Uçan Holandalar isimli Wagner operalarından parçalar plâk ile.

LAYPZİG, 389 m.
21,05 Amerikada nelerden bahsolunuyor isimli Amerikan naklen konferans, 21,20 Avdet eden isimli skeç, 22,30 orkestra, 23,30 haberler, dans ve hafif musikisi.

Davetler

Şehir tiyatrosunda yeni eserler

Darülfunun müdüriyetinden :

Önümüzdeki tiyatro mevsiminde temsil edilecek eserlerin tetkikine başlanmıştır. Muharrir veya Mütercim Beylerin eserlerini (tercüme olanlar asıllarıyla beraber) hergün saat ikiden dört buçuğa kadar Tepebaşında Darülfunun idaresine tevdi etmeleri rica olunur.

(Aynı eserin müteaddit zevat tarafından tercüme edilmemesi için Mütercim Beylerin tercüme edecekleri eserleri evvelden bildirmeleri kendi menfaatları iktizasındadır.)

Avusturya Hükümeti, Bavyera Adliye Nazirini Avusturyadan ihraç etmişti. Hitler, kendi firkasının erkânından olan bu nazir hakkındaki muameleye mukabelebilmiş olmak üzere Almanyanın Avusturyaya gidecek olan Alman seyyahlarının pasaportlarını bin marklık bir vergiye tâbi tutmaya karar vermiştir. Bu, Avusturyanın seyyah ticaretini imha edecek bir tedbirdir. Avusturyalılar da Alman esyasına karşı bazı gümrük kayıtları koymaya karar verdiler. Avusturya ile Almanya arasındaki ticaret müvazenesi Almanyanın lehinedir. Binaenaleyh bu tedbir de Almanya'yı zarara sokmaktadır.

Binaenaleyh şimdi Avusturya ile Almanya birbirine karşı ticaret harbi ilân etmiş vaziyettedirler. Ancak baskı zayıf Avusturya Hükümeti bu harbi ne kadar devam ettirebilecek. Avusturya Hükümetinin vaziyeti kendi memleketinde emin değildir. Ve her halde mücadelede Almanyanın, daha doğrusu Hitler Firkasının galip geleceği anlaşılacaktır. Ve bir kaç böyle zafer, nihayet Avusturyayı Almanya'ya birleştirecektir.

İRTİHAL
Vefatı Galip Paşanın damadı ve Gireson mebusu Kâzım Beyin biraderi, Galatasaraylı Necip Şahin Beyin eniştesi, Ticaret Mektebi Alişi müderrislerinden ve Hayvan Borsası Hukuk müşaviri avukat İsmail Hakki Bey ani olarak vefat etmiştir.

Cenazesi bugün Cuma on buçukta Maçka Palas karşısında Emine Zeki apartmanından kaldırılacak Beşiktaş istimbolâ Eyüpsultan'a nakledilerek oradaki aile kabristanına defnedilecektir. (4304)

Ahmet ŞÜKRÜ

— Top bindir!

Dokuz saf üzerine gelen süngü tak piyade alaylarına tek bataryası ile ileri atılış yaptı. İki bin metre yoktu. Lâçinin sağ, solu, önü, ardı dümdüz bir ova idi.

Düşman yaklaşıyordu.

Solumuzun son istihkâmı hiç bir şey yapamıyordu. Asker fırlamış, şaşarak, diş gıcırdatarak bu düşman zaferini seyre mecbur kalmıştı.

Lâçin, açıkta, apaçıkta, elayası kadar açıkta top indirdi.

Ve sıfırla şarapnel ateşine başladı.

Düşman topçusu bütün yaylımlarını, gruplarını bu apaçık bataryanın tepesinde topladı.

Yüzbaşı Erzurumlu Lâçin bir toparlağın üstüne çıktı. Kim bilir, anasın mı? kız kardeşinin mi? sevgilisinin mi? işleyip gönderdiği sırmalı çevreyi cebinden çıkardı.

Kumanda sesinin duyulması imkânı yoktu.

Lâçin bu çevreyi sallıyarak ateşini idare ediyordu. Ateş! Ateş! Çabuk ateş! Grup ateş! Yıldırım ateş! Çehennem ateş!

Bataryasının bir topu bütün kahramanlar ile parçalandı. Ama ateş gene ateşli!

İkinci top! Üçüncü top!

ANKARA, S. A. A. — T, D, T, Cemiyetinden:
Karşıkları aranacak arapça ve farsça kelimelerin 86 numaralı listesi şudur:
1.— MÜHİM 7.— MÜSTEHAZE
2.— MÜHLET 8.— MÜSTESNA
3.— MÜHMEL 9.— MÜŞAHADE
4.— Mühür - mihr - 10.— MÜŞAHHAZ
5.— MÜHENDİS 11.— Müstemilât
6.— Müstahzerat 12.— MÜYESSER

Gelen karşıklar

Liste: (75)
Mefahir: Öğüneme. Mefhum: Mef-tun: tutkun. Mehcür: Ayrılmış. Mehtap: Ay ışığı. Mehtep: Mektep: Melek: Melfut: İlişik. Melhuz: Düşül-müş. Menfaat: Çıkar. Menfur: İğrenç. Men: yasak.

Beyoğlu 11 inci mektep muallimleri

Liste: (74)

Teallül: Takrir Sağlatma. Team-müm yayılmış: Taksit Bölük. Team-mit: Takvim. Tarpu: Talik geriletme, asma. Takdir: Beğenme. Tamir onarma. Takdis: yüceltme. Tazim, yüceltme. Taklit: Özenme, tatil paydos.

Beyoğlu 11 inci mektep muallimleri

Liste: (76)

İnhisar: intikam, üç alma. İnkilâp: intisap, uyma. İnk'at: intişar, çıkarma. İntiba: inzibat. İntihar: cana kıyma, inziva.

Beyoğlu 11 inci mektep muallimleri

Liste: (70)

İlga: yak etme. İham: İçe doğan. İltibas: Benzeyiş. İltifat: Güler yüz gösterme. İltihak: Ekleme. İltimas: Arka çıkmak, elden tutma. İltizam: Ondan yana. İmkân: Olabilen. İmtihan: Deneme. İmtiyaz: Üstünlük. İmza: İtina: Özenme. İtiraz: karşı gelmek. İtiyaz: Alışkanlık.

Beyoğlu 11 inci mektep muallimleri

Spor

Beşiktaş - Apollon maçı

Apollon maçları tertip heyetinden :

1 — Apollon Yunan takımı 9 Haziran cuma günü öğleden evvel gelecek ve 17,30 da ilk maçı Beşiktaşta icra edecektir.

2 — Umumi buhran nazarı dik-kate alınarak kulüp mensubini zabitan ve talebeler teftik edilmeyecek bu maçlar tenzili fiyatla tribün umuma 100 dühülye 50 ve balkon 200 kuruştur.

3 — Stadyum gişeleri 15 te açılacaktır.

4 — Maçı Kemal Halim Bey idare edecektir.

5 — Bu maçlarda temiz sporcularımızın sükküneti muhafaza edere iki memleket gençlerinin sinirlenmeden güzel bir oyununu temin edecekleri muhakkak olmakla lüzumsuz yere bağırılmaları hassatan rica olunur.

İRTİHAL

Vefatı Galip Paşanın damadı ve Gireson mebusu Kâzım Beyin biraderi, Galatasaraylı Necip Şahin Beyin eniştesi, Ticaret Mektebi Alişi müderrislerinden ve Hayvan Borsası Hukuk müşaviri avukat İsmail Hakki Bey ani olarak vefat etmiştir.

Cenazesi bugün Cuma on buçukta Maçka Palas karşısında Emine Zeki apartmanından kaldırılacak Beşiktaş istimbolâ Eyüpsultan'a nakledilerek oradaki aile kabristanına defnedilecektir. (4304)

Üçü de param parça!

Dördüncü ateş ediyor!

Ve sağdaki bütün tabyalar bu yaman ateşin seyircileri.

Lâçin gene toparlağın üstünde!

Gene sırmalı çevresi elinde!

Gene dim dik! Kumanda başında!

Son ateşini idare ediyor!

Karşıdan bir grup!

Ve. . bir. . tam vuruş!

Lâçin'in son topu da Lâçin'le beraber havaya uçtu.

Fakat. . .

Dokuz safı süngü tak düşman da yüzgeri etti.

Hurra! Yaşa!

Bütün sağdaki tabyalardan bir ses yükseldi.

Lâf edecek mi? Etmeyecek mi?

Şarlo, nihayet son filmi hakkındaki kararını Hollywood'daki gazetecilere söylemiştir. Şarlonun son filmi sözlü bir film olacak fakat kendisi bu filmde bir dilsiz rolü alacaktır. Hollywood'da daima dilsiz rolü alan başka sinema sanatçıları eksik değildir.

Vahşi hayvanlar modası

Son aylar zarfında Hollywood'da vahşi hayvanlara oynatılmış on kadar film çevrilmiştir. Tecrübeler göstermiştir ki; vahşi hayvanların filmine halk zabıta filmlerinden, esrarengiz vakalardan, aşk romanlarından daha çok rağbet göstermektedir. Başlıca hayvan filmleri şunlardır:

Tarzan, Kaska (Zarof) un köpekleri, Kırmızı zıpkın, Hayvanat bahçesi cinayeti, Budapeşte hayvanat bahçesi, Büyük kafes'tir.

Bunların içinde son zamanda çevrilmiş olan Kaska filmi çok şayanıdır.

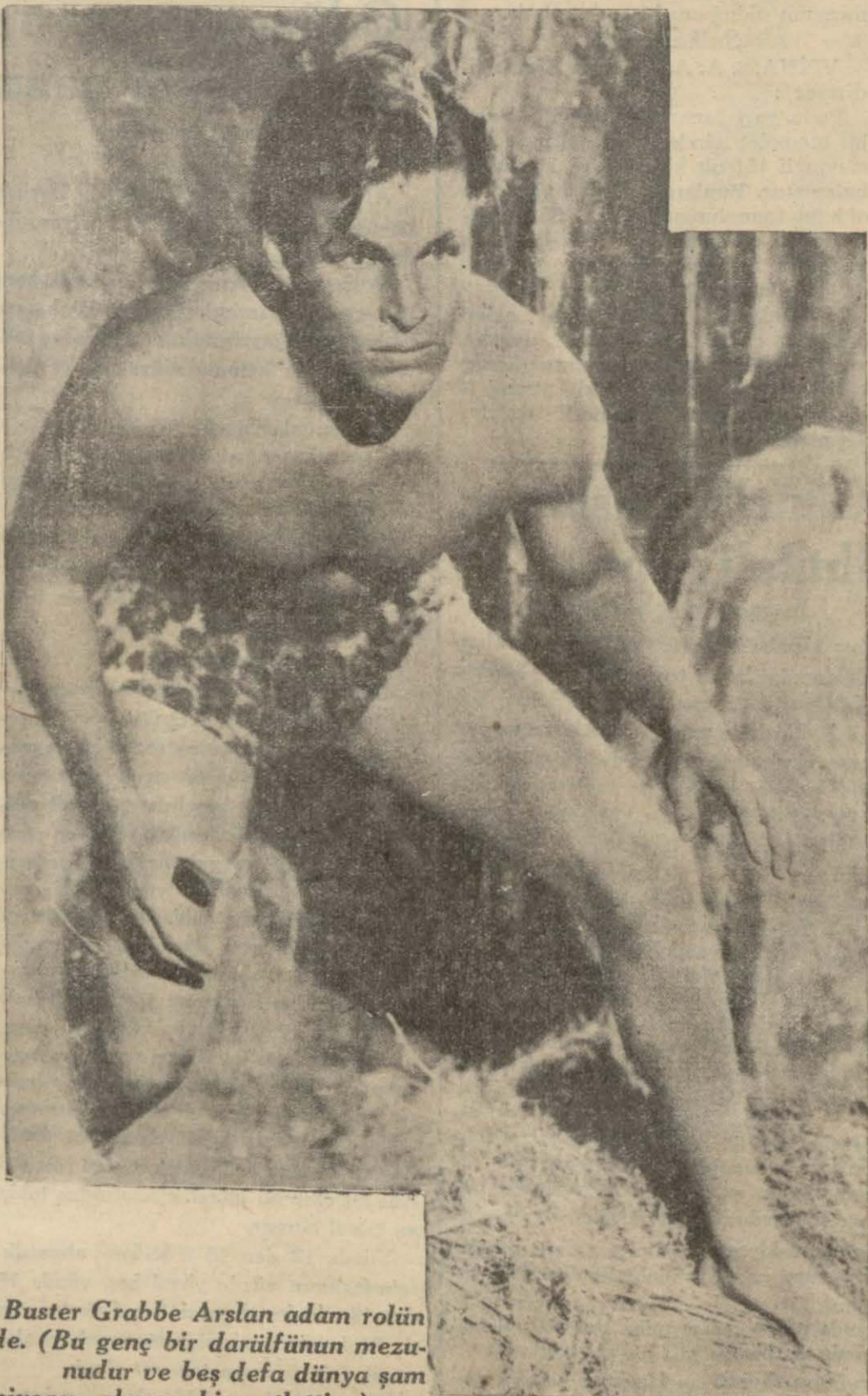
Bir taraftan vahşi hayvanlar filmlerinde güzel ve şirin yıldızların yerini alır ve onlara dehşetli birer rakip olurlarken diğer taraftan filmlere giren meşhur atletlerin adedi artmaktadır. Vaktile boksör Karpantiye de film çevirmişti. Fakat dünya yüzme şampiyonu Amerikalı Weismüller'in (Tarzan) filminde (Maymun adam) rolündeki muvaffakiyetini kazanamamıştır. Şimdi bu meşhur yüzgeç yeni bir rakip peyda olmuştur. Bu adam Kaska filmi (Aslan adam) rolünü yapan Buster Grabbe'dir. Kaska filminin kısaca mevzuunu anlatalım:

Bir avcı kafilesi Amerika ormanlarında mahvoluyor ve bunların beş yaşında bir çocuğu ormanda kalıyor. Aslan yavrularıyla birlikte ve aslanlar tarafından büyütülüyor ve nihayet aslan adam oluyor. Sonra vahşi adamı aslanlarla birlikte yakalıyorlar ve sirklerde gösteriyorlar. Günün birinde bu adam kaçıyor. Bir kızla seviyor ve tekrar sirkte geliyor. Sirkte bir yangın çıkıyor. (Aslan adam) hayvanları ateşten kurtarıyor ve tekrar geldikleri ormana dönüyorlar.

Filmin mevzuunu tenkit etmeksizin film sanatı itibarile çok kıymetli olduğunu söyleniyor.

İşte bu filmde aslanlarla birlikte (Aslan adam) rolünü oynayan Buster Grabbe ta meşhur bir atlettir. Kaliforniyada doğmuş fakat Honolulu'de büyümüş, orada yüzme öğrenmiştir. Kaliforniya Darülfünunundan mezundur ve yüzme şampiyonudur. 1928 (Amsterdam) ve 1932 (Los Angeles) olimpiyatlarına iştirak etmiş ve beş dünya şampiyonluğu kazanmıştır. Resminde de görüldüğü veçhile çok güzel vücudu vardır.

Kaska filmini çevirmek için yoklana yüzlerce rakip arasında Buster semiş ve bu adam da muvaffak olmuştur. Aslanlarla birlikte çalışmaya başladığı evvel Buster bir hayli tereddit etmiş ise de kendisine Hollywood'daki hayvanların zararlı olduğunu öğrenmiş ve (Nemo) isimindeki aslanla bir resim çekirtmesi istenmiş.

Buster Grabbe Arslan adam rolünde. (Bu genç bir darülfünun mezurudur ve beş defa dünya şampiyonu olmuş bir atlettir..)

Arslan ve kaplanlar arasında yeni bir film

Büyük heyecanlardan zevk duyan amatörler için Amerikalılar "Büyük kafes", isminde bir film hazırlamışlardır. Bu filmde elli kadar korkunç aslan ve kaplana bir tek adam hâkim olmaktadır. Operatörler filmi almak için bu mahluklara bazan bir metre kadar yaklaşmışlardır. Bu adam yitirici hayvanların hepsine de tamamen itediklerini yapıyor. Filmi seyredenlere hayvanlara afyon yutturulmuş hissi gelmiyor.

Buster çıplak bir halde ve filmde görüldüğü kılıkta (Nemo) nun yanına girmiş ve (Nemo) da sıçırarak bu yeni arkadaşın yanına sokulup bacağına ısırılmış. Fakat sonraki sahneler hâdisesiz geçmiştir.

Paramount dünya haberleri

- 1 İngilterede 1000 frkacının iştirakile yapılacak büyük askeri merasim.
- 2 — Şanzelizede 15 Avrupa güzelik kraliçesi namzedi.
- 3 — İngiltere - İtalya futbol maçı.
- 4 — Amerikanın silâhları bırakma projesi dünyaya yeni ümitler vermektedir.
- 5 — Eski bir İtalyan şehrinin yıldönümü.
- 6 — İki defa Cenubi Amerika seferi yapmış olan Arc - en - ciel tayyareler Pariste Bourget karargâhına iniyor.
- 7 — İngilizler teniste Fransızları yeniyorlar.
- 8 — Fransa Reiscümhuru (Vichie) şehrinde.
- 9 — İngiliz hava kuvvetleri efradı muzıka ile antrenman yapıyorlar.
- 10 — Fransız tayyare manevraları.

Sinema haberleri

* Al Jolson Havay adasına gitmişti. Ecebi bandıralı bir vapurla Hollywood'a döndüğü için, kendisinden iki yüz dolar para cezası alınmıştır.

* Richard Tauber mutad olduğu veçhüze her sene Londrada bir konser verirdi. Almanya aleyhinde tezahürat olmasın diye bu sene konser vermeyecektir.

* Annabella ile Gustav Froelich'in Viyanada çevirdiği "Güneş ışığı", filminin mevzuu işsizliktir.

* Trotsky Büyükkadada bir film senaryosu yazmıştır. Bu propaganda filminde Staline idaresinin neticeleri gösterilmektedir.

* "Kadın hapishaneleri", filmi Almanyada yasak edilmiştir.

* Berlin civarında Zeis Ikon fabrikasında büyük bir yangın çıkmıştır. Bu fabrikada film pelikülleri imal ediliyordu.

* Almanyadaki "Sinema", firması Gustav Froelich'i bir sene için angaje etmiştir.

* Clive Brook ve George Raft Amerikada "Geceyarısı klübü", isminde bir film çeviriyorlar.

* William Poul yeni kontratına göre her filminden 900.000 frank alacaktır. Eskiden 2.200.000 frank alıyordu.

* Anna May Wong Şanghaya giderek orada Çin stüdyolarında milli bir film çevirecektir.

* Charlie Chaplin mükellef bir yat satın almıştır.

* Universal firması Amerikada sinema sanatındaki kabiliyetleri aramak ve yetiştirmek için bir mektep açmıştır. Bu mektebin talebesi on yedi yaşından aşağı ve yirmiden yukarı olmuyacaktır.

* Eric von Stroheim hâlâ angajman bulamamıştır. Eskiden oğluna haftada altmış dolar verirdi. Şimdi mahkeme kararıyla on beş dolar verecektir.

* Robert Siodmack Pariste Edouard Bourdet'in "Esir kız", ve Julien Green

En güzel kumral müsabakasının ikincisi Matmazel Andrée Lorrain in Levithan isimindeki eserlerini filmle alacaktır. * Yakında açılacak beynelmül si-

Kaska filminde Buster Grabbe (Arslan adam) rolünde France Dee yi öpüyor

İkinci aşk

Hollywood'da herkesin gıpta ile baktığı bir karı kocama olan Joan Crawford ve Douglass Junior'un birbirinden boşandıkları malumdur. Fakat birbirini son derece seven bu çift arasında ayrılıktan sonra ikinci bir aşk başlamıştır. Tekrar birleşmeleri muhakkak addediliyor.

Gene birbirinden ayrılmış olan J. vonne Vallée ile Maurice Chevalier de mağmum ve küskün bir hayat geçirmektedirler. J. vonne kocasından ayrıldığı dolay pek meys olduğunu Londrada itiraf etmiştir. Chevalier de pek durgun yaşamaktadır. Acaba bunlar da mı tekrar evlenecekler, diye düşünülüyor.

nematograf salonu teknik kısım, fenni kısım, artistik kısım...

* "Hafızasını kaybeden adam", filmi Almanyada menedilmiştir.

* Hamburg sansürü "Gece ile şafk arasında", filmi menetmiştir.

* Alman Propaganda Nazırı en iyi film için mükâfat vaatmiştir.

* Emil Jannings bir malikâne satın almak için Viyanayı Berline tercih etmiştir.

* Joan Crawford'un çevirdiği "Esir kadın", filmi Almanyada menedilmiştir.

* Gitta Alpar İsviçreye gitmiştir. Orada Richard Tauber'le bir film çevirecektir.

Bir film için doksan bin lira

Meşhur tenor Jan Kiepura Hollywood'da bir film çevirmek üzere Universal tarafından angaje edilmiştir. Bu film için artiste verecek para bu buhranlı zamanda 45.000 dolardan aşağı değildir.

Cine' Monde mecmuasının tertip ettiği (Paris en güzel kumral) müsabakasını kazanan 18 yaşında Matmazel Jacqueline Weiss

MEMLEKETTE

Yenipazarda kendir

YENİ PAZAR (Milliyet) — Son ve sürekli yağmurlar nahiye-mizin bazı mezruatına zarar yapmakla beraber, Kendir mahsulüne çok yararlıdır. Bu sene yüzde 50 fazla kendir mahsulü elde edileceği tahmin olunuyor.

Yeni pazarda fazla miktarda kendir yetiştirilmekte ve nazilli urgançılarının ihtiyaçları nahiye-mizden temin olunmaktadır.

Aydında köy yatı mektepleri

AYDIN (Milliyet) — Vilayeti-mizde bu sene 15 yerde köy yatı mektebi te'sis edilmesi kararlaştırılmıştır. Şimdiden Karapınarın Erbeyli, Koçarlı merkez ve Yeni pazarın Hamza Balı köy mekteplerinde köy yatı mektebi yapılması kararlaştırılmış ve hazırlıklara başlanmıştır.

Bu mekteplere gelecek köylü çocukları on beşer günlük işe maddelerini getirecekler ve mektepte yatırılıp yedirilecekler.

15 köy yatı mektebinden mektepsiz bir çok köylerin çocukları okutulması temin olunacaktır.

Bir nüfus müdürü karısını öldürdü

EDİRNE, 7 — Burada müthiş bir aile faciası olmuş, Kırklareli Nüfus müdürü Mithat B. dün karısını Nebahat Hanımı av tüfeği ile vurarak öldürmüştür. Mithat Bey tevkif edilmiştir, tahkikat başlanmıştır.

Kocalarını öldüren 21 kadın

SIVAS, — Hapishane binası ihtiyaca kâfi gelmemektedir. Hapis hanenin 450 kişilik mevcudu bugün yediyüzü geçmiştir. Ekserisini katillerin teşkil ettiği bu mahkûmlara hapishane dahilinde 38 kovuşa taksim edilmiş bulunmak tadır. Hapishanede mahkûmlara okuma yazma öğretilmektedir. Hapishanede 14 ü kaçakçılıktan, diğerleri de kocalarını öldürmekten mahkûm olan 21 kadın mahbus vardır. Hapishane ge nişletildiği takdirde ihtiyacı karşılayacaktır. Bugünkü hali ile sibil mahzurlardan salim bulunmamaktadır.

Adana vilayeti genişledi

ADANA — Son zamanlarda ve rilen karar üzerine Cebelibereket vilayeti lögvedilmiş ve bu vilayetin kazaları, bir kazası hariç olarak Adana vilayetine bağlanmıştır. Bunun üzerine Adana vilayeti bir misil daha büyümüş ve Seyhan vilayeti ismini almıştır.

Vilayet evvelce Karaisalı, Kadiri, Kozan, Saimbeyli, Feke kazalarından mürekkepti. Şimdi Dörtöyl, Bahçe, Ceyhan ve Osmanie vilayeti kazaları da buraya bağlanmıştır.

M. Roosevelt'in halazadesi

BOLU, 8.— Otomobille seyahata çıkan Amerika Cümhur Reisinin halazadesi buraya geldi. Gerde tarikile Ankaraya hareket edecektir.

Bir köy odası için

ÇİNE, (Milliyet) — Çineye bağlı Karpuzlu nahiyesi merkezi olan Demircidere köyünde evvelki gün yeniden yapılmakta olan köy odası menfaata bir pehlivan gureşi tertip edilmiştir.

Güreşlere on beşi Muğla ve Milâstan, üçü Köşk ve biri de Karapınarlı olmak üzere 19 pehlivan iştirak etmiştir.

Güreşler çok heyecanlı ve iddialı olmasına rağmen hiç bir tatsızlık ve münazaa çıkmamış, hakem heyetini teşkil eden Hacı Ali ve Molla Hüseyin efendiler ve arkadaşları vazifelerini ciddiyet ve hatır günüle bakmadan yapmışlardır.

Neticede başı Muğlalı Ahmet, ortayı Muğlalı Mehmet, ve ayağı da Muğlalı çolak Pehlivanlar kazanmışlar ve mükâfatlarını almışlardır.

Güreşlere Çine ve diğer nahiye lerden çok kalabalık bir seyirci kütlesi gelmiştir. Güreşlerde 8 da vul ve 38 zurna çalmıştır.

Güreşlerden köy odasına mühim bir menfaat temin edilmiştir.

Yapılan köy odası binasının temelleri bitirilmiş ve duvarları yük selmeğe başlamıştır. Dört oda ve bir toplantı salonundan ibaret olan bu binaya köy heyeti ve nahiye fırka teşkilâtı yerleşeceklerdir.

Binanın inşaatı Cumhuriyet bayramına kadar bitirilecek ve o gün açılma merasimi yapılacaktır.

Bandırmada sinema

BANDIRMA — Elektrik şirketi tarafından bir sinema yapılmaktadır.

Cuma günü Erdekte kiraz bayramı yapılmıştır. Birçok yerlerden bu bayrama iştirak etmek için misafirler gelmektedirler.

Baba katili

SINDIRGI, 8. — Burada bir cinayet olmuş, Mustafa isminde hain bir evlât babasını öldürmüştür. Bu baba katili 16 yaşındadır. 61 yaşındaki babası Süleymani gece yolda beklemiş, biçare adam köy odasından evine avdet ederken tabanca ile vurup öldürmüştür. Cinayetin sebebi henüz malûm değildir. Mustafa yakalanmış ve adliyyeye teslim edilmiştir.

Çankırıda stadyom

ÇANKIRI, (Milliyet) — Çankırı Halk spor şubesine geçen Çankırı spor kulübü için bir sahanın istim lâlî meclisi umumice kararlaştırılarak 2000 lira tahsisat bütçeye konulmuştur. İstimlak edilecek tarla istasyonun altında güzel bir stadyum olabileceği şekildedir.

Ayvacak panayırı

AYVACIK, — Her sene açılan Ayvacak emtia ticariye ve hayvanat panayırı bu sene de açılmış ve bahiketen halkın istifadesini mücjp olmuştur. Ayvacak belediyesi sinin bu panayırdan bin liradan fazla istifadeyi vardır. Panayır çok kalabalıktır.

Nazilli Orta mektebine ilâve

NAZILLI (Milliyet) — Nazilli ortakmektebine yapılacak ilâve için vilayetimiz umumi meclisince ayrılan 3500 lira tahsisatla heman inşaatla başlanmıştır ve ders senesinden evvel bitirilmesi maarif vekâletinden Aydın vilayetine yazılmış ve vilayet makamından hazırlıklara başlanması için kaymakamlığa tebliğat yapılmıştır.

Aydında şehir koruları

AYDIN, (Milliyet) — Aydın belediyesi Zafer mahallesinde yapmağı tasarladığı şehir korulundan başka Mes'udiye mahallesine mezarlığını da koru yapmağı kararlaştırmış ve hazırlıklara başlamıştır.

Aydın mülhakatında spor faaliyeti

KARAPINAR (Aydın) (Milliyet) — Koçarlı spor kulübü futbolcuları nahiymize gelerek Gençler birliği futbolcularıyla bir temas maçı yaptılar. Maçı Karapınarlı gençler sifıra karşı 2 sayı ile kazandılar.

Akşam misafirler şerefine birlik sinemasında bir müsamereme rildi ve bir çok eğlenceler tertip olundu.

Bir üfürükçü

KIRKLARELİ, — Hacı Hasan namında birisi üfürükçülük yaparken yakalanmış ve adliyyeye tevdi edilmiştir.

Kasaba haberleri

KASABA, (Milliyet) — Dühüliye resminin ilgası üzerine bele-diyemiz varidatından on iki bin lira tenaküs etmiştir. Açıkta kalan memur adedi yedidir.

* Yangından sonra ruhsatsız yapılan tahta barakaların cümlesi belediye tarafından yıktırılmıştır.

* Yağmurların devamlı surette yağması yüzünden bağlarda tahribat başlamıştır. Böyle gidecek olursa bağlar fazla miktarda zarar görecektir.

Dağ köylernie dolu düşmüş, mahsulâta eyep zarar yapmıştır, yağmurların pamuk ve kavun karpuz zeriyyatına da tesiri fazla olmuştur.

Muğla valisi Aydında

AYDIN (Milliyet) — Muğla valisi Ömer Cevat Bey Aydnma gelmiş valimizle temasta bulunarak, iki bitişik vilayeti alâkadar eden işler üzerinde konuşmuşlardır. Ömer Cevat Bey Muğlaya dönmüştür.

Veda müsameresi

NAZILLI (Milliyet) — Orta mektep talebeleri senelik vedâ müsamerelerini vermişler ve çok muvaffak olmuşlardır.

Müsamerme gündüz talebelere verilmiş, akşam da çocuk ana ve babalarile umuma telrarlanmıştır.

4 büyük devlet misakı imzaladı

(Baş 1 inci sahifede)

ve kat'i bir unsurdur ve nihayet Fransa, Almanya hükümetine karşı müşkülât çıkarmak hususunda bütün vesileleri kaybetmiştir.

İtalyada şenlikler

ROMA, 8 (A.A.) — M. Mussolini, ayan meclisinde nutkunu bitiren bitirmek, meclis ve halk ayağa kalkarak nutkun ilân edilmesini istemiş, reis M. Federzoni, bu talebi kabul etmiştir. Bütün İtalya şehirlerinde nümayişler yapılmıştır. M. Mussolini'nin nutku radyo ile her tarafa neşredilmiş, gramofon plâkaları zapta ederek nutku mütemadiyen tekrarlamakta bulunmaktadır.

Florence, Bari gibi şehirlerde halk sokakları dolmuştur. Gazeteler ilâve neşretmişlerdir. La Tribuna gazetesi, halen Avrupa ve dünya siyasetine hüküm olan M. Mussolini'nin eserinden hareketle bahsediyor.

Mussolini'nin ayan kürsüsünde beklenen nutku

ROMA, 8 (A.A.) — Ayan meclisinin dünkü içtimasında M. Mussolini bilhassa Avrupadaki siyasi karışıklıkların tesirine zihinde beliren dörtlü misakı düşüncesinin nasıl doğduğunu kısaca anlattıktan sonra demiştir ki: "Dörtler misakı zaruri ve mantıklı bir neticesi olduğu Locarno misakının imzasından sonra gelip geçen müasit ve aranan vasıfları haiz bir istikamet alacağına başka yollara sapmıştır. Demin söylediğim mesai iştiraki yoluna dönmek zamanı çoktan gelmiştir. Yeni misakın başlıca noktayı teşkil eden birinci maddesinin resmi surette teyit ettiği, mesrutiyet şekli verdiği maksat ta iste budur."

Bu sözlerden sonra M. Mussolini, alelade bir projeden başka bir şey olmayan ilk teklifi hakkında yapılan müzakerelerin muhtelif safhalarını hatırlattı ve sözüne şu suretle devam etmiştir: "Bu misakın ortaya çıkardığı itirazların bir çoğu onun hakiki şeklinin olgun bir tetkikinden doğmuş olmanın ziyade hissi bir mahiyet göstermektedir. İşin aslı devletler arasında kat'i ve değişmez surette mevcut meratip silsilesini teyit etmek değildir.

Avrupanın garbindeki 4 devlet hakkında böyle bir meratip silsilesi fiilen ve tarihi surette mevcuttur.

Ancak meratip silsilesi kendi istek ve dileklerini başka devletlere zorla kabul ettiren bir direktuar yahut tefavuk demek değildir. Milletler Cemiyeti teşkilatında devletler arasında meratip silsilesi bir misak ile vücutte getirilmiştir. Bu misaka göre Avrupa'nın garp kısmında bulunan 4 büyük devlet, Milletler Cemiyeti meclisinde daimi birer azalığa ve bunun neticesi olarak doğrudan doğruya ve süreklî bir surette hareket ve teşebbüs imkânına malik bulunmaktadır. Bu yüzden bu devletler gerek kendilerine ve gerek bütün dünyaya karşı daha büyük bir mesuliyet altına girmişlerdir. Öteki devletlerin düzen ve dirlik içinde yaşama, sulh içinde ilerlemesi bilhassa bu 4 devlet arasındaki münasebetlerin az veya çok samimi ve tabii bir vaziyette bulunmasına bağlıdır.

4 ler misakının siyasi mahiyetteki maddeleri 3 tanedir.

Birinci madde, 4 büyük devlet arasında mesai iştirakine, ikinci madde Milletler Cemiyeti misakının 19 uncu maddesine, üçüncü maddede silahlı azaltma işine tealluk etmektedir. Milletler Cemiyeti misakında ve ondan sonra yapılan diğer misaklarda mevcut esasları teyit eden 4 devlet misakının gözetildiği gaye, Milletler Cemiyeti misakının havi olduğu bütün maddeler arasında bir müvazene hususu le getirmektir, bu maddeleri yeni şeraitte uydurmakta ibarettir.

Eldeki muahedelerin yeniden gözden geçirilip değiştirilmesi aleyhinde bazı memleketlerde gürültülü bir mücadele açıldı. Fakat muahedelerin tadiline illebet muarız olmadıkları söylenmiş olan ve bu yolda bir tadilî bazı şartlara yani umumi bir rahatlık devre sine, taviz gösterme imkânlarına yahut fiili zaruretlere tabi tutan M. Benes'in kat'i sözleri bu gürültü arasında unutuluyor.

Gerek teklif ettiğim ilk projede ve gerek ondan sonra hazırlanan projelerde 4 büyük devletlerin muahedeleri zorla ve herhangi suretle olabildiğince değiştirilmeleri asla mevzuu bahs olunmamıştır.

Bir neticeye ulaşmak için baş vurulacak usullerin itimat ve havası içinde ve sarmsızca tabii edilmesinin temini umumi menfaat icaplarında değildir. Silahlı azaltma hakkındaki üçüncü madde üzerinde bir anlaşma elde edil-

mesi çok uzun sürmüştür. Nihayet kabul edilen şekle göre 4 hükümet — Yeni misakın fiili ve müessir bir sumul ve ehemmiyeti haiz olması lüzumundan dolayı — silahlı azaltma konferansını Almanya ve silahlardan tecrit edilmiş diğer devletlere hukukça beraberlik tanınması hakkındaki 11 birinci kânun 932 tarihli beyannamesi tasdik etmesi için ellerinden gelen gayreti esirgemekle hakkındaki arzularını bir defa daha teyit etmişlerdir."

Mussolini balkonda

ROMA, 8 (A.A.) — Dün akşam ayan meclisi içtimasından sonra, Venedik sarayının üzerinde toplanan halk Fransa, Almanya, İngiltere sefirlerini alkışlamışlardır. M. Mussolini halkın alkışlarına mukabele için, iki defa balkon çıkması ve haykırarak şunları söylemiştir:

— Bugünü, siyah gömlekli taraftarından yeniden canlandırılmış olan İtalya için iyi bir gün olarak telâkki ediyorum.

Bu sözler bir alkış tufanı ile karşılanmıştır.

Uzun zamandan beri ilk defa anılan Fransa

ROMA, 8 (A.A.) — Uzun zamandan beri ilk defa olarak, Fransa ismi İtalya ayan meclisinde hakiki alkışlarla karşılanmıştır.

M. Mussolini'nin nutku 3 defa, sanki ayan azası bu alkışlarla, Fransa ile İtalya arasında nihayet uzlaşma devresini açtığı için M. Mussoliniye teşekkür etmek istiyorlarmış gibi, pek şiddetli alkışlarla kesilmiştir. Bu alkışlarla ayan bu meselede heyecanlı olduğu kadar ittifakını da göstermiştir. Meclisin alkışlarına sebep, M. Mussolini'nin nutkunun şu kısımlarıdır:

— Dörtler misakına karşı Fransanın aldığı vaziyet hakkında birbirine zıt ve aleyhtar birçok sayılar çıkarıldı. Hakikat bütünü başkadır. M. Daldieri İtalyan hükümetinin yaptığı teşebbüse karşı hiç bir vakit muhalefet etmemiştir. Fransa hükümetinin projenin leh ve aleyhinde ciddi tetkikata bulunmuş olması kadar tabii birçoğu lama vaziyet şudur ki, Fransa hükümeti, uzun bir müddet için Avrupa'nın sulh ve selâmetini temin edecek olan misakın prensiplerine kat'i ve vazih bir şekle ilâve etmiştir.

Cümhuriyet Bayramı

(Baş 1 inci sahifede)

larla donatılacak ve geceleri tenvirat yapılacaktır.

Bayramdan on gün evvel başlamak ve bayram günlerinde nihayetinden sonra 10 gün daha sürmek üzere hükümet kendi nakil vasıtaları tarifelerini indirebilecektir.

Kutlulama işleriyle meşgul olmak üzere merkezde Başvekâlete bağlı bir yüksek komisyon, vilayetlerde komite ve heyetler teşekkülüne ve bunlar için vazifelerle kutlulama işi şekilleri tayinine hükümet mezum bulacaktır. Asker, polis, jandarma, metkep talebeleri, icziler gibi cümhuriyet bayramının geçit resmine iştirak edeceklerin seyahatleri hükümete ait nakliye vasıtalarında parasız olacaktır.

Patrikhane ve Hahamlar

(Baş 1 inci sahifede)

mektep ve hastanelerin muayyen bir zaman zarfında tasfiyesine gidilecektir. Ancak bu gibi mektep ve hastaneler cemiyetler kanununa tevfikân taraflından idare olunabilecektir. Muhtelif şehirlerde bulunan bu gibi dini müesseseler arasında hiç bir maddi rabta kalmıyacaktır. Yani İstanbuldaki patrikhane veya hahambane memleket için diğer bir yerinde bulunan bu nevi müesseselerle maddi yardım suretileri rabta tesis edilmeyecektir. Merkez olarak rabtası dini sahada kalabilecektir. Gene eski devirden kalma fermat ve nizamnamelere istinaden teşekkül etmekte bulunan cismani heyetler ilga olunacaktır.

Hazırlanacak nizamname ile bu müesseselerin mal satm almaları ve mala sahip olabilmeleri işi de bir şekle rapte edilecektir. Bu gibi müesseseler ancak idarelerini temin edecek kadar mala sahip olabileceklerdir.

Suikastçılar otomobili yakmışlar

(Baş 1 inci sahifede)

me emîn olmaları rica ederim. Bu acı anlarda Türk milletinin Yunan milleti hakkında beslediği muhabbet ve dostluk hislerini size tekrar teyit etmek isterim.

GAZİ M. KEMAL

M. Venizelos Hazretleri

Atina Zati devletlerinin bir hüsnü tesadüf eseri olarak kurtuldukları suikasttan çok müteessir ve Madam Venizelosun aldığı yaradan ziyadesile müteallim olarak nezdinde derin teessürümün tercümanı olmanızı rica ederim.

Kendilerine çabuk âfiyet temenni eder ve en samimi hislerime inananızı dilerim.

GAZİ M. KEMAL

Otomobil bulandı.

ATINA, 8 (A.A.) — Atınadan 40 kilometre uzakta bulunan Malacassa ormanında yamış bir halde bir otomobil bulunmuştur. 22.165 numarada mukayyet olan bu otomobil, M. Venizelos suikast teşebbüsünde bulunan adamların binmiş oldukları arabadır. Zabita mütaarrızları ortaya çıkarıp yakalayacağı ummaktadır.

Madam Venizelosun sıhhati iyileşiyor Atınadan şehrimize gelen resmi bir tebliğe göre, kurşunları çıkarmak için Madam Venizelosu yapılan ameliyat muvaffakiyetle neticelenmiştir. Yaralının ahvali şibhiyesi memnuniyete şayandır. Hiç bir ihtilâl olmamıştır.

ATINA, 8 (A.A.) — Madam Venizelosun sıhhati iyileşmekte devam ediyor. Endişe kalmamıştır. Kurşunlar bugün çıkarılacaktır. Şoförün yaraları biraz ağırdır. Fakat muhafızlardan Markakis can çekmiştir.

Polisin araştırmalarına rağmen suikastçıları bulunamıyor. Hükümet, gazetelere, takibat hususunda resmi haberlerden başkalarını neşretmelerini yasak etmiştir.

Emniyeti umumiye müdürü alâkadâr mı?

SELÂNIK 7 — Emniyeti umumiye müdürü M. Polikronopolos suikast hâdisesinin takipteki lâkaydılarından dolayı vazifesinden azolunmuştur. Emniyeti umumiye müdürünün suikastı tertip edenlerden biri olduğu söyleniyor. Rivayete göre bu zat Karatanasis isminde bir haydut ile anlaşmış ve bu işi öyle yapmıştır.

Bir başka otomobil

ATINA, 8 — Zabitanın şiddetli ve devamlı faaliyeti neticesinde suikastçıları hâmil bulunan 22165 No. 1 otomobil yakalanmıştır. Bu otomobilin sahibi Yorgopolos isminde fakir bir adamdır.

Otomobilin suikast esnasında Zahar ya isminde bir şoförün idaresinde bulunduğu ve içinde 7 kişi olduğu anlaşılmıştır. Arabanın içinde 3 tane mavzer fişeklerine ait kovan bulunmuştur. Madam Venizelosun vücudundan çıkarılan kurşunlardan birinin de bir askeri silah mermisi olduğu tesbit edilmiştir.

Girit'te karışıklık mı?

ATINA, 8 (Hususi) — M. Venizelosu yapılan suikastın Girit'te tevtil ettiği teessür pek büyüktür. Giritlilerin hemşehrileri olan M. Venizelosun bu suikaste maruz kalmasını hükümetin acezine atfettileri ve karışıklıklar olduğu haber alınmıştır. Maamafih bu haber teyit edilmemiştir.

Kabine sarışıyor mu

ATINA 8 — Çaldaris kabinesinin mevkiî sarışıldığı. Meclisi nüzzar bugün müsaddekt defalar toplanarak vaziyeti görüşmüştür.

Matbuat suikast faillerinin süratle yakalanarak cezalandırılması istiyor.

"Kraliçe Sofi" sokağının ismi değiştirildi.

ATINA, 8 — Bütün tedbirlere rağmen halk suikastçıları aleyhine nümayişlerine devam ediyor. Binlerce kişi "Kraliçe Sofi" sokağında plâkayı kurmuşlar ve yerine "Heleni Venizelos" ismini taşıyan bir plâka asmışlardır.

ATINA, 8 (A.A.) — Dün Metropol kilisesinde M. Venizelosun kurtuluşu için ruhani bir ayin yapılmıştır. Hiç bir hâdiseye ayin sırasında, hazır bulunanlar, Madam Venizelosun tedavî edilmekte olduğu hususi hastahane önüne gitmişlerdir. M. Venizelos, alâkadarların suikastçıları bulabilmeleri için halkı sükkûta davetini tekrarladı.

Değişiklik yok

ATINA, 8 (A.A.) — Bazı gazetelerde görülen ve M. Venizelos'a karşı yapılmış olan suikastın siyasi neticeleri olacağına dair bulunan iddiaların zerre kadar aslı ve esası yoktur. Menfur suikastın hasıl ettiği olduğu ilke nefret int-

baktı, baktı.

— İmkân yok! dedi.

Sonra odaya muavinini çağırdı. Beni işaret edip Viyana lisanile bir şeyler konuştular. Muavini bana baktı, baktı. Galiba "görülmemiş şey", bânâsına gelen bir şey söyledi. Nihayet Dr. Floyd:

— Size biraz daha "inhibition", lâzım... Uykuyu da biraz fazlaca uymalıyız... dedi.

29 Mayıs

İşler epeyi hızlandı. Dün hem Mister Eisman, hem de Mister Spoffard aynı zamanda Bristol otelinin salonundaydılar. Ben de güya her ikisini de görmemeziğe geldim. Bir kişiyi görmemeziğe gelmek güç bir şey değil ama, iki kişiyi birden görmemeziğe gelmek oldukça müşkül bir iş. Artık anlayorum ki yakında bir şey imdadına yetişecek. Yoksa artık işlerin tıkrında gitmesine imkân olmadığını kabul etmek lâzım.

Bu akşam Dorothy ile Kont Sahn isminde bir zata saat dörtte çaya davetliyiz. Yalnız Viyanada buna çay demiyorlar, "yowzer", diyorlar, sonra Viyanada çaya gidildiği zaman çay demiyorlar. Viyanada herkesin öyle v-

bandan sonra efkârı umumiye sükkûnet bulmuştur.

M. Venizelos, gazetecilere beyanatta bulunarak hükümet tarafından mücrimlerin meydana çıkarılması ve tevki edilmeleri için alınmış olan tedbirlerden memnun olduğunu beyan etmiştir.

Suikastçılar

ATINA, 8 (A.A.) — Atina Ajansı bildiriyor:

Polis, yarı yamış bir halde bulunan bir otomobil içinde birçok tabanca ve makineli tüfek kurşun ve kovanları bulmuştur. Bunların suikastçılara ait olduğu zannolunmaktadır. Suikastçıların tespit olunmuştur. Tevkipleri çok yakındır. Bazı haberlere göre Chacis'de bir şahıs tevki edilmiştir.

H. Çaldaris, her kim olursa olsun hakkında en ufak bir şüphe uyanan şahısları tevki ederek sonuna kadar vahşetini ehemmiyetle takip etmesi için adliyyeye yeniden şiddetli emirler vermiştir.

Gençlik Haşım İhtifali yaptı

(Baş 1 inci sahifede)

miş simalardan pek çoklarının bulundukları bu bazın toplantıda ilk söz alan Talebe Birliği umumi kâttibi Sükrü Kaya B. Haşımın pek nadir ruhlarına kismet olan bir kudretle Türk Edebiyatına nâdide eserler bıraktığını söyleyerek büyük şairin hatrasına hürmeten yarm dakikâ için ayağa kalkmalarını hazır bulanlardan rica etti. Ve herkes ayağa kalkarak bu yarm dakikayı sükkûle ilâce etti. Bundan sonra söz alan Peyami Safa B. oldu. Peyami B. Haşımı:

— Avrupa bir zekânın kalbına bürünmüş Asya bir ruh... Menba Sen nehrî, munsabi Halic olan bir zekân... sözlerle İca bir tarifini yaptı ve tanınmış şairlerinden icine parçaları ilâve ederek şairin hayatını anıttı. Sözüünü bitirirken de:

— Haşım... sevgili Haşım... zavallı Haşım. Büvük Haşım... Seni tebcih için buraya toplandık. Fekat, senin bundan haberin var mı ki? dedi. Bundan sonra muallimlerden Ahmet Hamdi B. Haşım hakkında tahassüslerini anlattı ve şairin sanat hayatını muhtelif devreleri ayrı ayrı Dergâhta ve diğer şair mecmualarında çıkan yazılarında bahsetti ve Haşımın en büyük zafı hayata bağlanışı olduğunu söyledi ve Haşımın gençliğe olan alakasından, hususi hayatına ait bazı hatıralardan bahsederken "Haşımın tanımayan adam, taline küsmekte haklıdır... dedi, ve alkışlandı. Bundan sonra Güzel Sanatlar Akademisi talebesinden Necdet Bey, Haşımın "o belde" isimli şiirini okudu.

Doktor Nuri Fehmi Bey:

— Ben bir hekim gözüle Haşımı teklif edeceğim dedikten sonra şunları anlattı:

— Haşımı öldüren böbrek ve kalp hastalığı idi. Bu hastalık onda beş evvel başlamıştı. Fakat Haşım, hastalığını gizlemek istedi. Buna da sebep, hastalığın korkması değildi. Haşım, hasta lığı bir aciz âlameti sayardı. Kendisine hasta demesinler diye son zamanlarda ilaçlarını aynı eczanede yaptırmazdı."

Nuri Fehmi B. bundan sonra Ahmet Haşımın kafasına vücud arasındaki fizyolojik tetazzat bahsederek 47 yaşında böbrek hastalığından ölen bir adamın çok çürük bir bünyesi olmak lâzım geleceğini hatırlattı ve Haşımın temiz ve yüksek hareketlerinden bahsederek büyük şairin öldüğü günün her sene Haşım günü kabul edilmesini teklif etti ve teklif alkışlarla kabul edildi.

Bundan sonra Hasan Hulki B. Haşımın "fabattır" ünü okudu ve Yusuf Ziya Bey kürsüye gelerek Haşımı şair Haşım, Naşir Haşım, konuşan Haşım diye üçe ayırdıktan sonra dost konuşan Haşımın, düşman konuşan Haşımın ayrı ayrı bahsetti ve onu nasıl Arap Haşım diye kuzdurduklarını, bir gün yabancın milletten olduğu ileri sürülen bir muharirin kendisine Arap demesi üzerine:

— Bana Arap demek hakkını bari Türklerle bırak! cevabını verdiğini ve buna benzer nice nüktelerle dolu sözlerini anattı ve Haşımın yalnızlığından, ve bu yalnızlığın onun hayatının en büyük üzüntüsü olduğunu bahsetti, sözlerinin sonunda — Her büyük adam gibi Haşımın de kadriye senki musallada bildi ki dedi.

Yusuf Ziya Beyi müteakip Necmi B. büyük şairin şiir hakkındaki telâkisini gösteren bir yazısını okudu. Tıp talebesinden Rüküddin B. Haşımın meziyetle

Tefecilere karşı şiddetli tedbirler alındı

Ödünç para verme işleri, Halk bankası teşkili hanunları kabul edildi

(Baş 1 inci sahifede)

Kanunlar

ANKARA, 8 A.A. — B. M. Meclisi bugün Reis Vekili Refet Beyin riyasetinde toplanmıştır.

Ödünç para verme işleri ve Halk bankası ve halk sandıkları kanunları hâlihâzır ile borç için gayrimenkul satışı ve muvazaya dair kanunu müzakere ve kabul edilmiştir.

Bu kanunlardan birincisine göre, faizden para kazanmak için ödünç para verme işleriyle meşgul olan hakiki ve hükmi şahıslar hükümetten izin alacaktır. Anonim, limited, kooperatif şirketi şeklindeki bankalar ile hususi kanunlar muhindece yapılan teşekküller bu izin süllüne tâbi değildirler.

Beyanname

Ödünç para verme işleriyle uğraşanlar bu kanunun meriyeti tarhinden itibaren üç ay içinde ve bundan sonra bu beyanname borçlardan alınacak faizden en yüksek haddi ve borçlulara tahmil edilecek şartlar bildirilecektir. Ödünç para verme işleriyle meşgul olanlar beyannamemini büyük harflerle yazılmış bir suretini ticari ikametgâhlarında halkın görebileceği bir yere asacaklar ve kendilerinden para alanlara verdikleri paranın miktar ve şartlarını gösteren imzalı bir vesika vereceklerdir. Ödünç para verme işlerinde komisyon ve hesap masrafları dahil olmak üzere en çok yüzde on ikiyi kadar faiz alınabilir. Bundan fazla alınan faizlerden bir nisbet dahilindeki miktarlar Vilâyet hususi idarelerine ait olup bu idareler tarafından takip ve tahsil olunur.

Yüzde 12 den 15 e kadar alınacak faiz farkının yüzde yirmi beş, yüzde 15 den 18 e kadar alınacak faiz farkının yüzde 91 i, yüzde yirmi beşten yukarı alınacak faiz farkının tamamı alınır. Bu suretle hususi idarelere toplanacak parçaların izin beyannamesine uygun olanlardan hâsıl olacak mabalganın yüzde 25 i ve izin beyannamesinde hâlfında olup da borçlunun ihbarı üzerine tahakkuk ve tahsil edilenlerden yüzde 50 si bu faizleri ödeyen borçlulara iade olunacaktır.

Halk Bankası

Halk Bankası ve halk sandıkları hakkında kanuna göre de: "Merkezi Ankara olmak üzere üç milyon liraya kadar sermayeli Halk Bankası namıyla bir şirket teşkil edilmesi hususunda İktisat Vekâletine mevzuîyet verilmektedir. İcabında bu miktar

rini anlatarak onun son yazılarını yazdığı kalemin bir hatıra olarak saklanması teklif etti.

En son söz alan Talebe Birliği reisi Tevki B. Haşım için heyecanlı sözler söyledi ve alkışlandı ve Haşımı sevenler, yavaş yavaş konferans salonundan dağıldılar.

Ankarada toplantı

ANKARA, 8 A.A. — Bugün Ankara Halkevinde saat 17 de bir toplantı yapılarak geçenlerde ölen büyük şair Ahmet Haşımın yüksek hatırası anılmıştır.

Toplanmada fikir ve Edebiyat adamları ile lise ve kız lisesi ve Hukuk talebelerinden ve Ahmet Haşımın talebelik etmiş gençlerden ve büyük şairin hayranlarından bir çok kimseler vardı. Halil Vedat Bey, Edebiyat komitesi namına toplantıyı açtı. Şairin büyüklüğünü, ölümü karşısında duyulan acının neden bu kadar umumi olduğunu şairin mısralarından ve eserlerinden iktibaslar yapılarak anlattı.

Behçet Kemal, Haşımın çok beyenilen bir iki şiirini okudu ve Haşım hakkında müteallakları söyledi.

Enver Behnan ve Yahya Sami Beyler Haşımın tercüme halinden ve şiir kıymetinden bahsettiler.

Behçet Kemal teklifi üzerine Haşımın nesredilmemiş kuvvetli nükte ve fikra ve nesirlerinin toplattırılarak kitap halinde neşri kararlaştırıldı ve bu iş Ankara Halkevi Edebiyat şubesine havale edildi.

akına: — Artık her şeyin bir haddi var! gibi bir fikir gelmez mi dersiniz!..

Anlaşılan Mister Spoffard'ın anesesi sağır, çünkü kendisine söylenen lakırdıların boru ile dinliyor. Onun için Miss Chapman'ın hakkında söyledikleri sözlerden bir çoğunu ister istemez işittim. Herkesin sözlerini dinlemenin nezakete muvafik bir şey olmadığını bildirmekle beraber...

Miss Chapman benden bahsederken "haspa", tabirini kullanıyor ve Mister Spoffard'ın anesinesine, son zamanlarda oğlunun kendisine benim yüzümden lâkayt olduğunu anlatıyor. Bunun üzerine Mister Spoffard'ın anesesi bana uzun uzun baktı. Birine bu kadar uzun bakmanın nezakete muvafik olmadığını elbet o da bilir... Miss Chapman hiç durmadan Mister Spoffard'ın anesinesine göz yetiştiriyor. Bir aralık Willie Gwynn ismini işittim. Anlaşılan Miss Chapman benim hakkımda tahkikat yapmış, bir zamanlar bütün Willie Gwynn ailesinin bir olup bana: — Sakın 10.000 doların hatırı için oğlunuza varayım deme! diye beni ikna ettiğimizi öğrenmiş.

arttırılacaktır.

Maliye Vekâleti bu bankaya bir milyon lira sermaye ile iştirak edecektir. Bu banka icap eden yerlerde Halk sandıkları namı altında ve Anonim Şirket halinde küçük kredi müesseseleri teşkil ve bunlara yardım ve bu sandıkların terakki ve inkişafını temin için lâzım gelen muameleleri ifa ve tedabiri itihâs eder. Ve mevduatı koruma kanununa göre Halk Bankası ile halk sandıkları sermayeleri ve ihtiyatları yekûn esas olarak ve her bir sermayesi ne olursa olsun mevduat kabul eder.

Gayrimenkul satışına dair

Borç için gayrimenkul satışına mevzuîyeye dair kanuna nazaran da, bu kanunun neşri tarihine kadar ödenmesi lâzım gelen borçlardan dolayı ipotek ve haciz yolu ile yapılan gayrimenkul satışlarında artırma bedeli, icra ve iflas kanununun 129 uncu maddesinde gösterilen 15 gün nihayetinde yemini üç aydan fazla vukuf tarafından tahmin olunacak karın metin yüzde yemini tutmazsa satış işi geri bırakılır. Ve haciz yolu ile satış işi bırakılan gayrimenkul dahil alacaklar ve hacze iştirak edenler için kanunî hükümler ve borç aşığı da yazılı şartlar dairesinde beş sene tecil olunur.

Satış işi bırakıldığı tarihte beş ay kiyi zimmet — ana faiz ve masraf lekeleri — üzerinden yüzde yedi büyük bankaya yurutulur. Eytam ve Emlâk Bankası Emniyet Sandığı için bu faiz yüzde dokuz üzerinden yürütülecektir.

Her sene nihayetinde işlemiş faizinin tamamı ve borçun yüzde yirmisi ödenmektedir.

Harikzedeler

Harikzedeler tarafından işgal edilmiş olan meskenler hakkında da şu teklif fıkra kabul edilmiştir.

1771 numaralı kanunun beşinci maddesinde müdârecî işgal kelimesi müteaddir kullanıldığından kanunun neşri tarihinde gerek fiizlen ve gerek telâk ve tahsis veya isticar ve satm alması retile hükümete ait mebaani işgal edilmemesine muhtaç harikzedeler kanunun hükümlerinden istifade ederler şu kâttibi, bu harikzedelerin kanunun neşri tarihinden evvel vesikalırların hükümet meşim olmaları ve hükümetce de bu tarihten evvel veya sonra bu vesikalırların kiki neticesinde harikzedelerin mesken muhtaç ve hak kanun iyi haiz olduğunu kabul edilmiş bulunması şarttır.

Kanunun neşriden evvel hükümetin bankalara devredilmiş olan mebaani işgal işi bu şahsi salisin hakkı girmiş olması itibarıyla bu hükümden müstesnadır. Harp umumi senelerinde hükümet tarafından imar veya resmi bina yapılmak maksadile yıkılan binaların ihlallerine verilecek tazminat hakları daki kanun ile inhisara tabi şeyler satanlara inhisar idarelerine verilmek ve satılması mecburi olan levalhaların ilân mahiyetinde olmadığına ait teklif mazbatası kabul olunduktan sonra ve birliklerinin ihtiyacı olan inşaat leri için gelecek senelere sarılacak zere iki milyon liraya kadar tahsis bulunmak hususunda salâhiyet ve kanun kabul edilmiştir.

Diğer bir kanun ile de Ankara Konya ve Merzifonda askeri ihtiyacı lara bina alınacak ve yapılacak binalar için 220 bin liralık faizsiz borç ihracı kabul olmuştur.

Matbuat kanunu

Matbuat kanununun muvakalet maddesi de yeni bir kanunla değiştirilmiştir. Buna nazaran kanunun neşri tarihinde gazete ve mecmuaların çalışmakta olan sahip ve başmuharirleri ve umum müdürleri ve yazı işleri müdürleri bu kanunun tahsil derecesinde noktastandan koyduğu kayıtlara tâbi değildir.

Meclis cumartesi günü toplanacaktır.

Troçkinin dönüşü

(Baş 1 inci sahifede)

yet mahafilinde teklip edilmiş beraber, A. T. Y. Ajansı muhabirleri M. Troçkiye müracaatla bu haberi doğru olup olmadığını soruyor. M. Troçki, bu suale: "Yakında Rusya'ya dönmek istediğim çok mu temeldir." cevabını vermiş, fakat bu sözün mâna ve şümülü hakkında fazla izahat vermek istememiştir.

Onun için kadının kulağı lüzumundan fazla doldurulmadan Mister Spoffard'ın beni bir evvel anımsadığı ne teklid etmesi lâzım. Zira alman üst üste geliyor; ben de fena halde nirleniyorum. Dr. Floyd'un tavsiyesi tığı yerleri de hâlâ yapacağım...

Bu gece Mister Eisman'a erkenden yatacağım diyip Mister Spoffard'ın uzun bir gezinti yapacağım. Biraz tabiatı seyredelim. Belki Mister Spoffard o zaman kat'i bir şey söyler. Çok kiki dikkat ettim: Erkeklerle mehtaş tabiatı seyrettirmek, onlardan bir söz almak için bire bir geliyor.

(Devamı var)

(1) Meşhur akliye doktoru Floyd'ın bermutat ismin ilâmasını yanlış yorum!

(2) Fikri mukavemet. Her halde çok iyi bilen bir adam. Kendisine öyle şeyler söyledi ki günün terime bile yazmaya eldim varmadı. Nim daima yapmak istediğim şey olan bir kız olduğumu öğrenince hayret etti. Bunun üzerine:

Milliyetin romanı: 25

ERKEK KISMI SARIŞINA BAYILIR

Yazan: ANITA LOOS. Tercüme: Kâmrân Şerif

— Sizin gibi bütün dünyayı islah etmek sevdamıza düşen bir küzağış, bundan büyük bir işe kalkışmaz demektir. Hele Dorothy gibi bir kıza yola getirmek teşebbüsü işe başlarsa...

Yüksek İktisat ve Ticaret Mektebi Müdürlüğünden:

Ölümünü teessürle haber aldığımız mektebimiz muallimlerinden Avukat İsmail Hakkı Beyin cenazesi bugün "Cumma günü" saat 10 da Maçka Palas karşısında Emine Zeki a partmanından kaldırılarak Eyüpteki aile kabristanına defne dileceğinden muallim arkadaşlarıyla talebesinin cenaze merasiminde bulunmaları rica olunur. (2614)

Ziraat Vekâletinden:

Ankara'da Yüksek Ziraat ve Baytar mektepleri civarında inşa edilmekte bulunan talibe pansiyonu, rektörlük binası, teşrih ve teşrihi marazi binalarının elektrik tesiatı 21 gün müddetle kapalı zarf usulüne münakasaya çıkarılmıştır.

Mezkûr tesisatın münakasa evrakı 30 lira mukabilinde vekâlette Yüksek mektep ve enstitüler bürosu Müdürlüğünden alınacaktır.

Taliplerin münakasa şartnamesinde yazılan vesikalarla kendi tekliflerinin yüzde 7,5 nisbetinde muvakkat teminatlarile birlikte ihale günü olan 1 Temmuz 933 tarihine müsadif cumartesi günü saat 15 te Vekâlette müteşekkil inşaat komisyonuna müracaatları ilân olunur. Teminat olarak nakit ve çek kabul olunmaz. (2624)

MODA Deniz Banyoları Açıldı [4224]

İstanbul Sıhî Müesseseler

Satınalma komisyonu reisliğinden:

Aklye ve Asabiye hasta nesi için lüzumu olan 3000 kilo yerli pamuk olbaptaki nümune esi vechile ve 13-6-933 salı günü saat 15 te pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin Komisyonuna müracaatları. (2623)

FRANSIZ-İNGİLİZCE-ALMANCA

Mektep - meslek - Riyaziye ve ikmal dersleri - edebî - tarihî - ve gazete tercümeleri: Doğru konuşabilmek için ihza rî kıyası ve gayri kıyası fiillerin menfi ve istifham tasrifatı ve tabkatile en ku vvetüî mükâlemeler: imlâ-gramer-terkip-Synonime ve syntaxe kaidelerile tabkât ve cümle teşkilâtı: 16 büyük Tablo del masla serbest konuşmak: Hususî ve tuc carî mektuplar - her nevi tercüme ve tahrir usulleri, Avrupa ve ikmal imtihanlarına da talebe hazırlanır: kız-erkek-gündüz ve gece: Çenberlitaşın tam karşısın da 1914 senesindenberi muvaffakiyetle ta nınan lisan tedrisanesi en seri ve ameli usullerle az zamanda bilmiyenleri konuş turur ve ihtiyacınıza göre çok esaslî öğretilir: kuvvetinize göre kurlarla haftada 3 ve 5 ders ayda 4 ve 5 lira: Hususî dersler de vardır. Müdiri Ziya. (4308)

İSTANBUL Havagazi Şirketi

10 Haziran cumartesi günü saat 14,30 da Beyazıt'ta Elektrik Evinde verilecek olan ameli yemek ve pasta pişirme dersine bütün Hanımefendileri davet eder. (4284)

3496

İstanbul İkinci Ticaret mahkemesinden: Felemenk Bahrişefit Bankası'nın, Galata'da Havayar Hamda 18 numarada mükim (Balıca Zade Mehmet ve Şerif Zade Süreyya) firması zimmetinde ve bir kıta noterden müsaddak rehinname ve hesabı cari kabul mektubu ile alacağı olan (3262) lira (5) kuruşun temini istifası zımında mürtehin yedinde mevcut 600 adet Şark Demir Yolu tahvilinin rehin ticarî ahkâmına tevffikan satılması talebille mahkemeye vaki olan müracaat üzerine rabin şirkete keyfiyetten bahis olarak gönderilen satış talebini havi varaka mezkûr şirketin adresi meçhul bulunduğu benyanile tebliğ edilemeden iade kılınmıştır? Bu husustaki evrak ticaret kanununun 767 inci maddesine istinaden mahkeme içtima salonuna talik edilmiştir. Binaenaleyh salîfüzlikir şirketin satış talebine karşı bir itirazı mevcut olduğu takdirde işbu ilânın tarihi nesrinden itibaren üç gün zarfında mahkemeye bildirmesi lüzumuna ve aksi takdirde bu ilân tebliğ makamına additeler kanununun tarifâtı dairesinde mahkeme kararına karar verileceği ilân olunur. (4306)

Yeni model Allegro

Bir veya iki yastık bigalıları evvela taşa sürmek ve badehu kayış üzerinden peçirilmek suretiyle biler, Eyl sürüş olabilmek için herkes lazımdır. Mühtem tekemülat. Her yerde satılır. Cümle ayrıntılar

Burkhard Gantenbein ve Şası
Galata-İstanbul

(1867)

İstanbul ikinci icra memurlüğünden:

Bir borçtan dolayı mahzuz ve paraya çevrilmesi mukarrer muhtelifülçins ku müşlar 14-6-933 tarihine müsadif çarşamba günü saat 10 dan itibaren Tahta kalede Balkapan hanında 51 No.lu terzihanede açık arttırma ile satılacağından talip olanların yevmü mezkûrda 933-2530 dosya numarasını hamilen mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. (4303)

3 üncü kolordu ilânları

41. F. SA. AL. KOM. dan: Niğde'deki kıt'at ihtiyacı için 190,000 kilo ekmekek kapalı zarf münakasaya konmuştur. İhalesi 17 Haziran 933 cumartesi günü saat 14 te dir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve saatinden evvel Niğde de F. SA. AL. KOM. nuna gelmeleri. (3073) (2460)

3329

K. O. Merkez ve 1. F. Kıt'aları hayvanatı ihtiyacı için kapalı zarf münakasaya konan 227 Ton ota teklif edilen fiyat pahalı görüldüğünden ihalesi 12 Haziran 933 pazartesi günü saat 11 de pazarlığa bırakılmıştır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna gelmeleri. (2608) (3488)

1. F. Kıt'aları hayvanatı ihtiyacı için pazarlıkla 25,000 kilo ot alınacaktır. İhalesi 12 Haziran 933 pazartesi günü saat 11,30 dadır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna gelmeleri. (197) (2629)

İstanbul ikinci iflâs memurlüğünden:

Müflis incilli damadı Macit Mısırlı masasına müracaatla 120 inci sıraya kaydolunan Piyer Logoplo efendinin kaydettiği 2895,55 lira alacak 6 mncı sıraya kabul edilmiş ve sıra defteri bu suretle düzeltilmiş olduğu ilân olunur. (4329)

İstanbul ikinci iflâs memurlüğünden:

Müflis incilli damadı Macit Mısırlı masasına müracaatla 121 inci sıraya kaydolunan Ferit Ressam Beyin kaydettiği 288-12-9 İngiliz lirasının Türk parasıyla tutarı olan 2075,35 liranın 6 mncı sıraya kabulüne karar verilmiş ve sıra defteri düzeltilmiş olduğu ilân olunur. (4330)

İHAP
MULVU
İSTANBUL

DARA
BIRIKTİREN
RAHAT-EDER 3267

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

İdareme için pazarlıkla satın alınacak olan (38) kalem Cıvata, Amerikan maskap kalemleri, kömür küfesi, zımpara taşları kösele, tazyikli nikelli su musluğu ve saire gibi muhte lifülçins malzemenin pazarlığı 14-6-933 tarihine müsadif çarşamba günü mağazada icra kılınacağından taliplerin yevmi mezkûrda saat 9 dan 11 e kadar isbatı vücut ederek tahriren fiyat vermeleri, bu bapdaki malzemenin müfredat listesi mağaza dahilinde asılmış olup nümune getirilmesi icap eden malzeme için pazarlık günü nümunelerin beraber getirilmesi nümunesiz tekliflerin kabul edilmeyeceği ilân olunur. (2634)

110000 ton kömürün ha vzai fahmiyeden muhtelif limanlara nakli münakasası 24-6-933 tarihinde Ankara'da Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğü binasında yapılacaktır. Fazla malûmat Haydarpaşa ve Ankara'da İdare veznelerinde beşer liraya satılmakta olan şartnamelerde yazılıdır. (2508) 3384

110000 ton kömürün münakasası 24-6-933 tarihinde Ankara'da Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğü binasında yapılacaktır. Fazla malûmat Haydarpaşa ve Ankara'da İdare veznelerinde beşer liraya satılmakta olan şartnamelerde yazılıdır. (2509) 3385

Evkaf müdüriyeti ilânları

22000	Kilo	Yeşil sebze
3500	"	Sadeyağı
1000	"	Un
400	"	Nişasta
1000	"	Kuru üzüm
400	"	Kuru kayısı
500	"	Kuru fasulye
500	"	Nohut
10000	"	Patates
3000	"	Soğan

Curaba hastanesine lüzumu olan yukarıda yazılı on kalem erzak ayrı ayrı alenî münakasaya konmuştur. Talip olanlar şeraiti anlamak ve nümuneleri görmek üzere her gün leva zim idaresine ve ihale günü olan Temmuzun birinci cumartesi günü saat on dördte idare encümenine müracaatları. (2616)

Kırklareli Evkaf Müdürlüğünden:

Vakıf Longaz çiftliği ormanlarından bazı bayır civarında bulunan Rapana, Vuçina, Arnavut dere ve Çuçurika dere ve çataklıklarında müteferrik surette mevcut 1200 metro mik'ap kerestelik kayın eşçarı iki senede kat edilmek ve ihalesi 21-6-933 tarihine müsadif çarşamba günü icra kılınmak üzere yirmi gün müddetle müzayedeye vazolunmuştur. Talip olanların Kırklareli Evkaf Müdüriyetine müracaatları. (2526)

SADIKZADE Biraderler
Vapurları

SAKARYA vapuru İSTANBUL-İZMİR SÜRAT POSTASI

Müddeti seyahat 22 saattir.
Her hafta cumartesi günü saat 16 da Galata rıhtımından hareket, pazar günü İzmir muvasalat, pazartesi hareketle saat günü İstanbula avdet eder. Muhterem İzmir yolcularından görülen tevccühe bir cemile olmak üzere seyahat ücretlerinde tenzilât yapılmıştır. Vapurda her türlü istirahat müemmen-dir, servis muntazam ve tabldot gayet ehvendir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Meymen Hanı altında acentalığa müracaat. Telefon: 22134. (4249)

3476

SEYRİSEFAİN

Merkez acentası Galata Köprübaşı B. 2362.
Şube A. Sirkeci Mühürdar zade H. 23740.

MUDANYA POSTASI

ANTALYA

9 HAZİRAN CUMA 9.30 DA
İdare rıhtımından kalkar.

YELKENÇİ VAPURLARI

KARADENİZ POSTASI

Erzurum

Vapuru 12 Haziran

PAZARTESİ

günü akşamı hareketle Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene, Rizeye azimet ve avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Yelkenci hanındaki acentalığa müracaat. Tel: 21515. 4344

ŞİKAGO SEYAHATI

610 Liradan İtibaren

DAHA UCUZ

DAHA ZEVKLİ

Seyahat yapmak mümkün olursa

Bunu **NATTA** Yapacaktır

NATTA
Seyahat acentası

GALATASARAY
Tel: 44914

[4331]

Sinop Cumhuriyet Müddeiumumiliğinden:

Sinop Umumi hapishanesindeki mahkûm ve mevkûflara 1 Haziran 933 tarihinden 31 Mayıs 934 tarihine kadar bir yıl içinde verilecek ekmekek aşağıdaki şartlar dairesinde ve kapalı zarf usulüne otuz gün müddetle münakasaya çıkarılmıştır.

1 — Hapishaneye verilecek ekmekek Samsun veya Boyabat düz ve temiz kırma unundan yapılacak ve bir ekmekek üç yüz dirhem yani 936 gram olarak pişirilecektir.

2 — Hapishaneye verilecek ekmekek her gün Doktor tarafından muayene edilecek ve muayenede pişkin olmadığı ve karışık bulunduğu anlaşılmasında dışarıdan satın alınacak ve farkı fiyat müteahhidin alacağından kesilecektir.

3 — Her gün alınacak ekmekek vasatı 800 tane olup bundan az veya çok istemeğe Hapishane müdürünün salâhiyeti olacaktır.

4 — Alınacak ekmeğin miktarı bir gün evvel Hapishane Müdürlüğünden müteahhid'e bildirilecek ve müteahhid tarafından en aşağı on iki saat evvel pişirilmiş olan ekmekek ertesi günü saat on dörde kadar Hapishaneye teslim edilecektir.

5 — Münakasaya girecek olanlar ihale bedelinin yüzde yedi buçuğu olan 1281 lira 88 kuruşu depozito olarak mal sandığına yatırdıklarına dair makbuz ilmühaberi veya Devletçe tanınmış bir bankanın kefalet mektubu veya yazılı kıymeti üzerinden istikrazî dahilî tahvilât ve yahut Borsa fiatından yüzde yirmi noksanına başka malî eshamı teklif mektuplarıyla beraber Komisyonuna vereceklerdir.

6 — İhale 15 Haziran 933 çarşamba günü saat on beşte Sinop Cumhuriyet Müddeiumumiliğinden müteşekkil komisyonunca - Adliye vekâleti celilesinin emrî mezuniyetin e talikan - icra edilecek ve ihale günü saat on beşten sonra verilecek teklif mektupları kabul edilmeyecektir.

7 — Münakasadan mütevellit ilân ücretleri, pul ve sair bilcümle tekâlif ve masarif at ve ledelhace ekmekek tahvil masraf ve ücretleri müteahhid'e aittir.

8 — Daha fazla tafsilât almak ve şartnameyi görmek isteyenleri tatil günlerinden maa da her gün Sinop Cumhuriyet Müddeiumumiliğine müracaat eylemeleri ilân olunur. (2305)

3304

Ankaralının Defteri

Tevfik Paşanın dürüst bir hareketi..

Londrada dönen siyasî dolaplar — Londra konferansının neticeleri ?

Ankara; 25/Mart/1921

Londradan gelen ilk haberler herkesi memnun etti. Bu memnuniyeti doğuran sebep, Londra konferansının neticeleriyle alakadar değildir. Daha ziyade dahili bir sebeptir: İstanbul muhahhas heyetinin reisi; konferansta Türkiye namına salâhiyeti ve sözü Ankara ya bıraktığını heyetiumumiyede ifade etti. Demek ki, esasen namuslu, dürüst olan ihtiyar sadrazam; Londraya gitmeden evvel, İstanbul - Ankara anlaşmasında o kadar uysal olmadığı halde, Londrada bizzat uyuşma zarureti görmüş ve o yola gitmiştir. Onun yaptığı şey, namuslu, vatanperver adamlara yarayan güzel bir jesttir. Bunun tabii neticesi de İtilâf Devletlerinin Milli Türkiyeyi resmen tanımış olmalarıdır.

Londrada ilk temasın üzerinden bir kaç gün geçtikten sonra anladık ki, Sadrazam Tevfik Paşanın, sözü ve meydanı Ankara heyetine bırakmasını İstanbuldaki Padişah hoş görmemiştir. Konferansta Trakya ve İzmirde yapılması teklif edilen beynelmil bir anketin neticesini, Sevr muahedesinin öbür maddelerini kabul etmesini sadrazama emir ve tebliğ etmiştir. Bu haber bizi hayretle düşürmedi. Çünkü Ankarada herkes öğrendi ki, Tevfik Paşanın bu hareketinden memnun olmayanların başında Loit Corç, Papulas ve Altıncı Sultan Mehmet vardır!

Londra konferansına lüzumundan ziyade bel bağlayanlar, yanlışlıklarını anlamakta geç kalmadılar. Anlaşıldı ki, Londra konferansı, Loit Corçun çevirmek istediği basit bir politika oyunundan başka bir şey değildir... Sevr muahedesinin tadili maskesi altında, hem Yunanlılara, hem Türklere karşı ayrı ayrı simalarda görünen Loit Corç; bu plânında muvaffak olmadı. Bir defa İstanbul ve Ankara heyetlerinin birleşmesi, onun ummadığı bir şeydi. Muhahhas heyetimiz Londraya istiklâl, hayat, hürriyet davalarıyla gitmişti. Loit Corç; bu davalarımızı; hiyle ve ifgal politikasına karşıladı. Sevr muahedesinde tadilat namı altında yapılan

Loit Corç

teklifler; kelimeler üzerinde oynayan, fili vaziyeti hiç değiştirmiyen nazari hükümlerden başka bir şey değildi. Meselâ: İzmir; Yunan askerinin işgali altında bulunacak; fakat Cemiyetiakvam tarafından idare edilecek... Loit Corç, sanıyor du ki; Ankaranın ve Mustafa Kemal'in: "Hududumilli dahilinde, tamamen hür ve müstakil Milli bir Türkiye yaratmak, programı hayâl, blöf veya siyasî bir fantaziden ibarettir!

Loit Corç; politika yolundan muvaffak olamayacağını anlayınca yeniden şiddet ve kuvvet yoluna saptı: Yunanistan, yeni bir taarruza teşvik etti. Ankara aleyhine kazanılacak bir zafer; Yunanistanı hayaline ulaştırıyordu. Bunu, Loit Corç; Yunan muhahhasına şifahi vadedmişti!

Londra konferansı neticesinde bize neler teklif edildi? Sevr muahedesinde hangi maddeler değiştirilecek?..

Bekir Sami Beyin, Büyük Millet Meclisi Reisi Mustafa Kemal Paşaya çektiği telgrafnâme şu esaslar vardır:

1 — Cemiyetiakvama kabulümüz için kolaylık gösterilecek.
2 — Gelibolu ve Çanakkale mevkiilerinde mütteliklerin garni-

zonları bulundurulacak..

3 — Boğazlar Komisyonunda Bahriye Nazırımız riyaset edecek. Ayrıca da bir Türk aza bulunacak.

4 — Adli kapitülasyonların lâğvı için teşekkül edecek komisyonlardan bizden de aza bulunacak.

5 — Askerimiz otuz bine, jandarmamız kırk beş bine çıkarılacak.

6 — Deniz kuvvetlerimizin biraz daha artırılmasına müsaade olunacak.

7 — Türkiyenin maliyesini kontrol için yapılacak mali komisyonunda Maliye Nazırımız fahri reis olacak. Bu komisyonunda rey sahibi bir azamızı da bulunacak.

8 — İmtiyaz itası hakkı devlete iade edilecek ve meclise karşı bütçe komisyonunun salâhiyeti lâğvedilecek..

9 — Ecnebi postalarının lâğvı nazarıtibare alınacak.

10 — Kürdistan için vaziyeti hazıranın kabulü.

11 — Ermenistan vaziyeti hazıranın kabulüne beraber şark vilâyetlerimizdeki Osmanlı Ermenileri hakkında beynelmil komisyonunun yapacağı tetkikata göre bir kısım arazinin Ermenilere verilmesi icap ediyorsa ona tarafımızdan muvafakat edilecek.

12 — İzmirde gelince: daha fazla kan dökülmemek için İzmir sancağı Türk hâkimiyetinde kalacak. Yalnız İzmir şehrinde Yunan kuvvetleri bulundurulacak. Diğer akşamında müttelik zabıtların kumandasında muhtelit jandarma ve idare memurları ve Cemiyetiakvam tarafından tayin edilecek bir hristiyan valisi.

Şurası muhakkak ki, Londra konferansından çıkan şu hükümlerin, Ankara tarafından kabul edileceğini Loit Corç bile bir saniye düşünmemiştir. Esasen; derin derin tetkik etmeden bu esaslar hakkında cevap verilemeyeceğini heyetimiz muhahhasımıza en evvel gene Loit Corç söylemiştir.

Aceba Londranın bu teklifleri

M. Yansen Rızı değil

Sergi binası Ankaranın neresinde yapılmalı?

ANKARA, 8 (Milliyet) — Ankarada Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti tarafından Hariciye Vekâleti karşısında bir daimi sergi binası yapılmak üzere işe girilmiş, plânlar kabul edilmiştir. İnşaatına bugünlerde başlanacak olan bu bina için ahiren Yansen bir rapor vererek binanın müstakbel plânı bozduğunu anlatmıştır. Müstakbel plânda şimdi sergi binası yapılacak olan yer ağaçlık olduğu gibi mukabil tarafı da ağaçlıktır ve bu iki kısım ağaçlık saha arasında setli bir şelâle mevcuttur ki suyunu yapılacak göle akıtmaktadır. Bu şelâle karşından güzel bir çağlıyanlı merdiven halinde gözükmekte ve nihayetinde de Opera binası görülür. Şelâlenin bir tarafında yapılacak ağaçlık yerine bu sergi binası inşa edilince ağaçlıkların te nazuru tamamen bozulduğu gibi şelâlenin ve Opera binasının birer tarafı da fena bir manazara almaktadır. M. Yansen gönderdiği rapor da bunları anlatmakta ve bundan başka mumaileyh gene bu raporun da yeni yapılacak binanın, Hariciye vekâletinin önünden geçerek Yenişehirde giden geniş Cumhuriyet caddesinin de yan tarafını her bat edeceğini iddia etmektedir. Raportetkik edilmektedir.

hakkında Ankaranın düşüncesi, kararı ne olacak?..

Mustafa Kemal Paşa; en yüksek bir idealisttir; fakat onu yalnız kafasında yüreğinde taşır. Hayatta, memleket işlerinde ise realitelerden ayrılmaz! Şimdi yalnız Mustafa Kemal değil, Ankarada, Milli Mücadele ile alakadar olan her vatandaş; Londradan gelen bu sesleri işitmiyor, beynelmil siyaset oyunları kimseyi meşgul etmiyor. Şu anda herkesin gözü, kulagi, canevi; garp cephesinde başlayan ve gittikçe ehemmiyetli bir mahiyet alan Yunan taarruzunun neticesine, cephedeki müdafaa ve mukavemet kuvvetlerimize akıp gidiyor.

Bu vaziyet ve şerait içinde, Londra konferansına ve Loit Corça en kestirme cevabı verecek olan zat Hariciye Vekili değil, Garp cephesi kumandanı İsmet Paşa olabilir!

MILLICI

Ankaranın Tahtakalesi

Eski Ankara'nın Tahtakalesine yeni Ankaralı nasıl bakıyor?

ANKARA, 7 (Milliyet) — Memleketimizde mevcut büyük şehirlerde be hemahal bir Tahtakale mahallesi vardır. Bunun arapçası Tahtalkala imiş, ama bu bizi alâkadar etmez; Tahtakale der, Tahtakale işitiriz. İşte böyle bir Tahtakale de Ankaramızda vardır. Hem bu Tahtakale İstanbul Tahtakale baklavasından daha meşhur, daha tarihidir..

Adliye sarayının karşı sırasındaki apartmanların nasilsa boş kalmış ara hıklarından aşağıya doğru bakarsanız büyük ve yeni binalarla tahdit edilmiş, eski püskü dolmuş köhne bir çukur saha görünür ki işte bu çukurun yeni hal tarafına düşen kısmı da Ankaranın Tahtakalesidir. Çarpuk, çurpuk, kararmış kiremitli, eskimiş yüzü, ekserisi kerpiçten yapılmış işte bu antika mahalle bir zamanlar Ankaranın ünlü semtlerinden biri idi.

İlk günlerde Hacı Bayram, Musevi mahallesi, Tahtakale Ankaranın en ziyade kibar uğrağı idi. Buralardaki evlerde oturabilmek herkesin harcı değildi. Hele bu üç mahalle içinde Tahtakalenin bir de çarşısı vardı ki ötekilere tefevvük için buranın ayrıca bir hususiyeti idi.

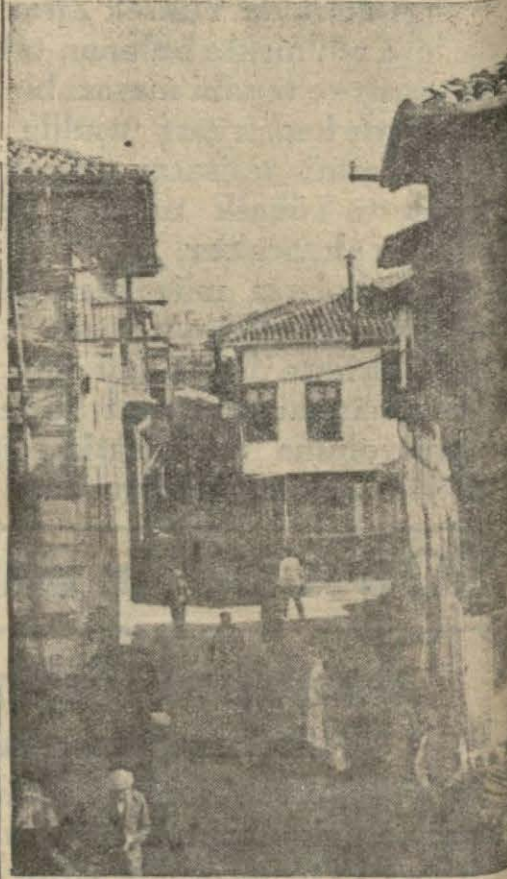
Her evinin her odası ayrı ayrı kiralanırdı. Bir evi bütün tutabilmeğe değme babayığit teşebbüs edemezdi. Çarpuk, çurpuk, güngörmez köhne dükkânları vicir vicir kaynaşmıştı.

Hey gidi günler, sanki Ankaranın işleri burada kaynar, pişer ve burada kotarıldı. Bilhassa geceleri ratıp sokakları birbirine ziyarete giden mebuslarla dolup boşaltır, gazete kâğıtlarıyla kaplanmış pencerelerden sızman petrol lâmbalarının ışıkları çıkmaz sokakları beyhude bir gayretle aydınlatmağa uğraşır..

Halin yaşımdaki yeni ve geniş caddeden geçenken bunları düşünüyordum. Hadi suray; şimdi de bir göreyim dedim.

İbadullah camiine doğru inen muvakkat merdivenin basamaklarını birer birer atladım ve bir çukura girdim.

Amanın bana burası ne kadar köhne gözüktü. Her şey yerli yerinde, fakat, o âlem değil. Sokaklarda gene sırtından geçtiğimiz o âşina kaldırım. Amanın daha çarpuk, çurpuk, biraz da ha ihtiyar. Hele mahalle çok çökmüş. Bazı tarafların badanaları bana cadı karların düzgünlerini hatırlattı.. Bak kalların camekânlarında bir köhnellik,

Tahtakaleden bir sokak

diğer dükkânlarda bir örümcekliklik vardı.. Şu tatlı dükkânı bana pek âşina iken, çok yabancı, şu berber dükkânı eski berberim iken bana çok bîgâne idi.

İtfaiye meydanına doğru yürüdüm döndüm. Telrar başka sokağa saptım, Leblebici mahallesine doğru gittim, oradan döndüm, bilmem hangi yola doğru yürüdüm.. Çıkar ve çıkmaz ne kadar sokak varsa girdim çıktım. Her evde bir küf kokusu, her kapıda bir mantarlaşma hissettim. Buralarda caddelerinde ayaklarımla buluruyordum, güneş görmeyen havasında başım dönüyordu.. Ne kadar kibarlaşmışım; sanki senelerce ben burada, bu mahallelerde oturmamışım gibi..

Hayır kibarlaşmadım. Zamanın icabına uygun yeni bir şehir vücutu getirdik. Bugün bu eski yaşama tarzından intikam alıyoruz. Artık kafalarımızı bu rutubetli mahallelerin örümcekli köşelerinde dinlendirmiyoruz. Temiz havalı, bol güneşli, yeni binalarda daha âsude şekilde, daha yeni emeller tahayyül ediyoruz. Biz o köhne köşelerde bugünü düşünmüştük, şimdiki rahat ve modern odalarımızda da daha iyi bir yarını düşünüyorduk.

Kibarlaşmadık, iyi ve medeni bir hayatın icaplarına alıştık!

S. R.

2 ASPIRİN Tableti

Yeni kapalı paketlerde daha temiz ve sihihi olarak satın alınabilir.

Ufak ihtiyaçlarınız için yeni paketleri tercih ediniz.

Bu yeni ambalaj sizi kıymeti olmayan başka mamulât almaktan korur.

[3994] BAYER ASPIRİN 20 ve 2 tabletlik ambalajlar içinde her yerde bulunur.

İstanbul 4 üncü İcra Memurluğundan:

Emniyet Sandığı namına birinci derece ipotekli olup tamamı 1520 lira kıymeti muhammeneli Bayezitta Bayezit mahallesinde Bayezit meydanı sokağında eski 146, 148 yeni 39, 41 numaralarla murakkam kâğır bir bap dükkânın tamamı açık arttırmaya konmuş olup şartnamenin 8-6-933 tarihinden itibaren dairemizde herkes tarafından görülebileceği gibi 12-7-933 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 ten 16 ya kadar dairemizde açık arttırma ile satılacaktır. Arttırma bedeli muhammen kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde en son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere 27-7-933 tarihine müsadif perşembe günü yine saat 14 ten 16 ya kadar dairemizde yapılacak olan arttırmasında gayri menkul en çok arttırana ihale edileceğinden taliplerin muhammen kıymetinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesini veya milli bir Bankanın teminat mektubunu hamil bulunmaları lâzımdır. Müterakın vergiler ile vakıf icaresi ve Belediye ye ait tenvirat vetanzifat rüsumları müşteriye aittir. 2004 nu maralî İcra ve iflâs kanununun (126) mnc maddesinin dördüncü fıkrasına tevfiğin bu gayrimenkul üzerinde ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını, ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri, aksi halde hakları tapu sicilleriyle sabit olma dıka satış bedelinin paylaşma sından hariç kalacakları cihetle alâkadarların işbu maddenin mezkûr fıkrasına göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 932-2165 dosya numaralarıyla müracaatları ilân olunur. (2636)

Darülaceze Müdürlüğünden:

Darülaceze her gün Beş Yüz elli kiloya kadar lâzım olan birinci nevi ekmeğin bir sene içinde ita ve teslimi pazarlığı temdiden 12 Haziran 933 pazartesi günü saat on dörtte başhyarak on beşte bitirilecektir. Taliplerin Bin liralık teminat ita etmeleri lâzımdır. Bu teminat banka mektubu, Türk hazinesi eshamı ve ipotekli teminat senedi veya nakittir. Mezkûr günde taliplerin Darülaceze müracaatları. (2617)

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Selimiye fırını için 200 ton ekmeklik un 25-6-933 pazar günü saat 11 de kapalı zarfla satın alınacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasasına girişeceklerin belli vaktinden evvel teklif mektuplarını komisyon riyasetine vermeleri. (650) (2323) 3309

Harbiye mektebi ihtiyacı için 4000 kilo yufkanın 21-6-933 çarşamba günü saat 14,30 dan 17,30 a kadar açık münakasası yapılacaktır. Şartnamesini görmek için her gün ve münakasasına girişeceklerin belli vaktinde komisyonunda hazır bulunmaları. (657) (2348) 3322

Topçu ve Nakliye mektebinden satılması icap eden 35 trnak numaralı bir reis havanın 14-6-933 çarşamba günü saat onda Fatihte at pazarda satılacağından isteklilerin belli vakitte bulunmaları. (659) (2620)

Dr. İHSAN SAMİ ÖKSÜRÜK ŞURUBU

Öksürük ve nefes darlığı boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilaçtır. Her eczanede ve ecza depolarında bulunur. (4002)

Umumi Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. S.

Her yerde

HARO

Mürekepli dolma kalemimi arayınız

1.50 T.L.

Taktilerinden sakımlıdır!

HARO

Anadolu da perakendeci aranıyor. Bütün Şark umumî depoziteleri N. de TOLEDO İstanbul, Sultan Hamam Hacıopulu Han No. 35 [3980] Telefon 20620

Derecesi 50 Fıçılarda dinlendirilmiş

HARİKA RAKISI

280 Kr. Litres

Temizliğile, lezzet ve nefesletile eski şöretleri gölgede 3279 bırakmıştır. (3491)

DOKTOR Rusçuklu Hakkı

Galatasarayda Kanizük eczahanesi karşısında Sahne sokağında 3 numaralı apartmanda 1 numara.